

THEOLOGIA

N. *443*

cons. ad. Sanctu
com.

orig. ad.

35795

I

PALÆSTRA
PIETATIS,

Continens

Documenta Sanctè vi-
vendi & moriendi,

ATHLETIS MA-
RIANIS.

In Sodalitate Immaculatæ

Conceptæ

VIRGINIS DEIPARÆ,

Ad Collegium Posnaniense Soc. IESP.

APERTA.

Operâ

IOANNIS MORAWSKI,

ex eadem Societate Sacerdotis.

EDITIO QUARTA

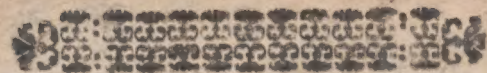
ANNO DEI HOMINIS 1682.

Superiorkum p̄missu.

P O S N A N I Æ

Typis Collegij Posnaniens. Societ. IESP.

Domus Probationis Soc. Iesu. Pro Novitijs
ad Sanctum. Stephanum.

NOs verò ad maiorem vo-
cati vitam, ad excellen-
tius fastigium ascendimus, &
in maioribus exercemur.

PALÆSTRIS.

S. CHRYSOSTOM.

Tom. 5.

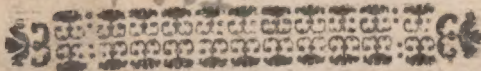
Approbatio

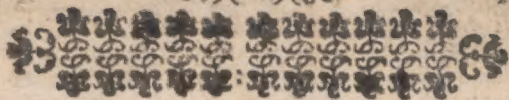
IMPRIMATUR,

Posnaniæ &c. 20. Septemb. 1676.

ALBERTUS DOBRZELEWSKI,
Officialis Posnaniensis
Generalis,

35. 7957.

C A P V T I.

Proponuntur quædam
Principia sanctè vivendi.

I.

*Semel Factum, Dictum, Cogi-
tatum, æternum est.*

EXplico: Athleta Ma-
riane, fecisti aliquem amore
DEI actum heroicum? Vidit
illum DEUS, qui omnia videt,
& quia immutabilis est, scri-
psit illum in memoria sua
immutabili. Nunquam deinceps delendum. Er-
go tu quoque in cælo DEUM videndo, leges
illum actum tuum heroicum totâ æternitate in
memoria DES descriptum, atque de ipso cum
DEO Tuo, & Sanctis omnibus, tota æternitate,
gaudebis. Peccasti? Vidit DEUS, hoc infelix
tuum peccatum in tali momento, in tali loco
commissum, illudque scripsit indelebiter, ut
ait Augustinus, *in Legibus æternis, & in menti-*

bui Angelorum, ac de illo tota æternitate displicentiam habebit. Ergo tu quoque, in cœlo quamvis beatus, hoc tuum peccatum, tota æternitate leges, scriptum in legibus æternis, atque illud tota æternitate, detestaberis: & sicut fieri non potest tota æternitate, ut quod semel fuit, non fuerit: ita tota æternitate fieri non potest, ut quod semel cogitasti, dixisti, fecisti, à te cogitatum, dictum, factum non fuerit. Adhucne igitur nullius momenti putabis momentum tuæ actionis siue bonæ siue malæ, quod immenso æternitatis pondere appretiandum est? Adhuc in verbis tuis, cogitationibus, & operibus, non vereberis censuram legum æternarum? Non contendes totus, per tuas omnes & singulas cogitationes, verba & facta, ut in memoria æterna sis iustus.

I I.

*Præstat millies mori, quàm semel
peccare.*

ITa verissimè sensit noster Polonus Angelus, Sanctus Casimirus. Vis enim scire, quid sit peccatum mortale? Est imprimis cum recta ratione difformitas tam deformis, ut pro nullo bono consequendo, etiam pro mille mundis lucrandis, prudenter eligi possit: tam probrosa Creaturæ rationali, ut merito dixerit Sanctus Anselmus, malle se ire ad infernum cum innocentia, quàm ad cœlum cum peccato mortali. Est illa infelix conversio, quæ homo, ex amico

DEI

DEI, sit inimicus; ex filio DEI, filius diaboli; ex hærede Regni cœlorum, inferni mancipium. Est rebellio creaturæ contra supremum Principem, & cum hoste ipsius Diabolo coniuratio. Est contemptus voluntatis Divinæ, infinito honore & amore dignissimæ, propter bonum nostrum prohibentis aliquid, & istum contemptum suum videntis. Est, ut ait Apostolus, Conculcatio filij DEI, obstruentis nobis suâ gratiâ viam ad peccatum. Est prælatio non Barabbæ, sed diaboli, ejusq; voluntatis, supra Christum ejusque præceptum. Est sanguinis Christi adinstar rei immundæ reputatio, quâ peccans projicit animam tinctam Sanguine Christi in cænum peccati. Est in voto Deicidium, quo, ut ait Sanctus Bernardus, homo peccando vult interimere aut sapientiam DEI, volendo ne suum peccatum videat; aut Iustitiam, volendo ne puniat; aut Omnipotentiam, volendo ne possit punire, adeoq; vult interimere DEUM, qui sine Sapientia, Iustitia, Omnipotentia, vivere non potest. O scelus horrendum! Præterea peccatum mortale est illa fœditas, cujus una guttula, id est una cogitatio superba, nobilissimam & pulcherrimam creaturam angelicam, tam turpem, tamq; detestabilem fecit; qualis est Diabolus. Est illa animæ macula, quæ per viam satisfactionis, nullo lacrymarum oceano tota æternitate, ex oculis pœnitentibus profluentium, nullo sanguine Martyrum, quamvis numero infinitorum, de-

leri potest, nisi Sanguine Filij DEI. Est tam invisa Divinis oculis turpitudine, ut illa infinita Bonitas nihil eorum odio habens, quæ fecit, tamen ad iniquitatem cum majori horrore respiciat, quàm ad canem foetidum, & vermibus scatentem; usque adeo, ut (quod considerat Bloſius) si in purissima Matre Filij DEI, quam supra omnem aliam puram creaturam diligit, vel unam peccati mortalis deprehenderet labem, illicò illam cœlo deturbaret, ac in præcipitum inferni detruderet. Denique est illa animæ labes, quam æternæ inferorum flammæ (ah quàm atroces!) nunquam tot millionibus annorum excoquere poterunt; quæ tantam DEO displicentiam movet, ut nullam in suis suavissimis visceribus compassionem habeat, videndo creaturam suam perpetuis incendiis sine fine torqueri, cum nos unum canem in igne ardentem, ne quidem per unum quadrantem sine sensu doloris aspicere possimus. Tanta est malitia peccati Mortalis, ut, si ita loqui fas est, omnem quodammodo tollat compassionem ex dulcissimo DEI corde. Quæ cum ita sint, quomodo tantum malum, vel per unum diem in anima tua sustines? Cum pejus sit, unum peccatum mortale habere in anima, quàm omnes inferni Dæmones in corpore, ut docet Chrysost. hom. 30. ad popul. & Basilii hom. 13. ad Baptis. & ideo peccans, à DEO Patre, coram S. Catharina Senensi appellatur: Dæmon incarnatus. *Qua audacia hac nocte in peccato*
MORTA-

mortali quiescere præsumis, quæ fortè Dæmones repetent à te animam tuam? Cur tam facile, tam frequenter peccas? & quidem non in absentia, sed in facie DEI, omnia videntis; DEI, qui tibi nihil mali fecit, sed potius te tot bonis cumulavit; DEI, in quo sunt infinita motiva amoris, qui te dum peccas, in eodem instanti præcipitare in infernum potest. Et peccas abutendo ejus concursu, aliisq; ejus beneficiis contra ipsum; peccas non ut placeas alteri Deo, sed ut placeas Diabolo; peccas non ut acquiras aliquod Regnum temporale, sed ut amittas æternum. Si bellua, si Ethnicus, si Diabolus esses, fortè aliquam excusationem posses prætere, nunc verò cum credas filium DEI pro te mortuum esse, ne illum offendas, cum te Deus tot minis à peccato deterreat, tot beneficiis ad se alliciat, ah! quid ei judicanti respondebis? Heu miserere animæ tuæ! Quid enim in te peccavit anima tua? Egestatem fugis, quæ te divitiis privat, & non fugis peccatum, quod te privat gratia DEI, Virtutibus infutis, omnibus meritis per tot annos, congregatis; ita ut si infinitos gradus gratiæ haberes, si merita numero infinita, omnibus te in uno instanti privaret! Horres mortem, quæ te privat vitæ temporali ærumnosâ, & non horres peccatum, quod te privat jure ad vitam felicem interminabilem! Demum febriculæ ardores, uno die pati non potes; nec digitum igni admotum per aliquot momenta sustines; & toties peccando resolvis.

te ad habitandum in ardoribus sempiternis, in igne devorante? Et quid si hoc peccatum quod committere vis, erit ultimum. complementum mensuræ, quam tuis peccatis designavit Divina providentia? Quid sit post hoc peccatum te projiciet in æternum a facie sua D E U S, nec tibi gratiam efficacem, ad poenitentiam largietur?

III.

Nihil est certius morte, nihil incertius
hora mortis,

IMmobile statutum est, omnibus hominibus semel mori. Quotquot fuerunt ante te homines, & quotquot te sequentur, aut mortui sunt, aut moriuntur: tu quoq; migrabis hinc omnino, nec semper, nec diu manebis hic, nec usquam supra terram, sed vel infra terram vel in cœlo, brevi manendum tibi est, & semper manendum. Quid curas unius diei hospitium? quid amicos non nisi hodiernos? nec ultra crastinos? hodie sunt, cras tecum non erunt. Nec tibi per longum iter æternitatis comites erunt. Brevi te deseret ista formæ venustas, deserent divitiæ, voluptates, honores, deseret mundus. Sola te virtus sequetur: *Solus IESUS omnibus recedentibus non recedet.* Cætera omnia fucum nobis faciunt, dum vivimus, viventibus pretiosa, vilia morientibus. Heu quantam illorum vanitatem Cereus lustralis ad vesperam mortis de-
teget! Sed serum erit tunc aperire oculos, cum

in morte claudentur. Quod tunc te egisse optabis, Nunc age. Punctum quod vivis, forte ultimum est, & ut ait Tertullianus, *Christiano crassissimum non est*. Vis mortem Sanctorum pretiosam? vive vitam Sanctorum pretiosam: times mortem peccatorum pessimam? fuge vitam peccatorum. *Et quia nescis ubi, & quando mors expectet, tu illam semper & ubique expectas*.

I V.

Momentaneum quod delectat, æterni

num quod cruciat. S. Greg.

O Voces horrendas, *Æternum, Nunquam, Semper!* Ah semper, quod finietur nunquam. Ah nunquam, quod durabit semper. Ah æternum! æternum, quod nunquam finietur, quod semper durabit. Vis nosse quid sit, *Æternitas*? Est Circulus, cujus initium semper est, medium & finis nunquam. Est rota, quæ semper volvitur, quiescit nunquam. Est orbis, qui ubi desinit, incipit, & incipiendo nunquam desinit. Deme æternitati mille annos, deme mille millia annorum, deme tot seculorum milliones, quot stellas numerat cœlum, quot atomos aer, quot guttas oceanus, nec unicum momentum æternitati detraxisti; tam enim manebit infinita, quàm ante fuit, manebitque tam diu, quàm diu DEUS perseverabit esse DEUS. Hæc ergo æternitas infelix, tam animi quàm corporis cruciatibus plena unius momentanei delectationis pœna est. O DEUS, ergo ne

unius diei febricula molesta nobis est? si tibi eodem in molli lecto, inter morsum pulicum, per unam noctem decumbere, durum est; digitum ardenti candula admotum unica hora tenere, intolerabile: An! quid, semper, & æternum à visione DEI exulare, igne atrocissimo uri, die nocteque mediam inter caliginem, fumum ac solum versari, excruciarì modis omnibus, sine ullo solati levamento, inter ejulatus lamentabiles, ac rugitus damnatorum, in contubernio Dæmonum vivere, desperatione rumpi & rabie nunquam lenienda, sicque vivere æternum moriendo, & mori æternum vivendo? ò semper! ò nunquam! ò æternitas! Utinam, frequentius menti nostræ occurreres, quam nobis amaras redderes mundi omnes voluptates.

V.

Quid prodest homini, si universum mundum lucretur, animæ vero suæ detrimentum patitur? Matth: 16.

TAnti æstimat animam nostram, omnia ponderans in mensura & pondere æquissimo, DEI Sapiencia Incarnata, ut ipsius judicio totum lucrum, quod ex orbe universo colligi potest, nullius momenti præ anima nostra sit, & prorsus nihil sit. Iniquus emptor Diabolus est, qui pro anima, Regna omnia mundi offerens dicit: *Hæc omnia tibi dabo, si cadens adoraveris me.* Majori illam pretio emit Sapientissimus
nega.

P R I M U M

negotiator Chrilus, quia infinito Thefauro fui sanguinis ac meritorum redemit, ufque ad extremam paupertatem, ufque ad fui exinanitionem, amore animæ noſtræ redactus. Egone igitur tam ſtultus mercator ſum, qui animam meam, non pro Regnis omnibus mundi, ſed pro momentanea voluptate, pro evanido honoris ſumo, Diabolo æternum vendam! Heu quantum damnium animæ unicæ, animæ æternæ detrimentum! Si una manu privatus fuero, alterâ uti potero; ſi uno pede mutilatus fuero, alter manebit reſiduus; ſi aurem dextram amiſero, ſupererit ſiniſtra; ſi unus oculus deficiet, alter erit ſolatio: At animam habeo duntaxat unicam & æternam, quam ſi ſemel amiſero, jam nulla eſt reliqua. Una eſt, quæ pro centenis mihi eſſe debet & millenis, hanc ſi perdo, perdidit æternum; ſi lucror, pariter æternum lucratus ſum; hanc ubi ſalvâ fecero, jam quod metumam, non habeo æternum: ubi ſemel perdidit, neque quod ſperem ſuper eſt æternum, quia anima unica eſt, æterna eſt.

I V.

Bonum Gratiae unius, eſt majus, bono totius naturæ univerſi. S. Tho: 1. 2. q. 113.

art. 9. ad 2.

AUrum tibi placet, gemmas quæris, & colligis o homo? quid ſi hoc momento mundum aureum & gemmeum, quid ſi mille & plus quàm mille mundos aureos & gemmeos, tibi ſtatim facile comparandos? En unicuique Sanctifi-

A C

carnis

cantis Gratiæ gradus, Bonum totius naturæ universi, adeoque mille mundos aureos & gemmeos pretio superat. Et quidni superet? qui infinito pretio meritorum Christi emptus est; quo Regnum Cœlorum & immensa æternitatis beatæ gloria condignè emitur. Queris jam, quo pretio hanc gemmam sic pretiosam emas? Sacramentorum poenitentię, & Eucharistię frequens ac dignus usus, charitatis opera, unica sancta cogitatio, unicus bonæ voluntatis actus, pretia sunt, quibus gemma hæc inestimabilis comparatur. O quot Thesauros plusquam aureos, plusquam gemmeos colligeres vel per unum diem; si talibus actibus, cogitationibus, operibus totum diem impenderes? Quot tibi pereunt tam pretiosa lucra, cum sine bonis actibus pereunt dies? Ergo hic te decet maximè avarum esse, unicam æstima & cura DEI gratiam, & non unicam: unicam, quia præ omnibus aliis bonis creatis quærendam; non unicam, quia per plurimos gradus continuo augendam, ut dicere possis ignito S. IGNATII corde: *Amorem tuum Domine cum Gratia tua mihi dones, & Dives sim factis, nec ultra quidquam posco.*

VII.

Servire DEO, regnare est.

NON est tam abjecta servitus DEI, quàm exteriorius apparet. Omnes servi DEI, Reges sunt, quia sibi suisque passionibus dominantur. Reges sunt, quia intra illos est Regnum DEI, illa soli-

cet pax conscientia, illud gaudium Spiritus Sancti ineffabile. Reges sunt, quia juxta Christi promissionem, ipsorum est Regnum celorum. Reges sunt, quia simul amici & filii Regis Regum. O beatam servitutem cunctis Regum solus altiorum! Sensere hoc magni Imperatores, Reges & Principes, qui ut Deo perfectius servirent, sceptrum, purpuras, & diademata cum vita Religiosa commutarunt. Tales fuerunt, ut refert Hieronymus Platus de Bono status Relig. lib. 2. c. 26. Imperatores in oriente, Anastasius, Theodosius, Michael uterque; In occidente Lotharius & Hugo: tales & Regibus in Italia Rachisius & Pipinus; in Hispania Veremundus, Rami-
rus; in Anglia Sigebertus, Elteredus, Henredus; in Germania Carolomannus & alii. Regum ac Imperatorum filios, Duces ac Principes inferiores, quis numeret? Sufficiat referre dictum B. Aloysii, qui sperto Castellionis Marchionatu, Societatem Iesu & consilio Dei Matris ingressus, tanti fecit abiectionem esse in domo Dei, ut Generali Mutio Vitelleico, (quod ipse postea in publica exhortatione retulit) palam dixerit: *Si per unum tantum momentum in Societate Iesu esse debuissim, & per inferni penas ad id me pervenire oportuisset, elegissem illas, Pater, ut in Societate essem.* At enim servitus Dei suis non caret laboribus ac molestiis? Ita est. Sed quantum mundi servitus illis caret? Quae rosa sine spinis, quae sine conchis gemma? Quot incommodis, quot laboribus fatigantur servi mundi, ut famam, ut hono-

honorem, ne gratiam Principis lucrentur? Et hoc ipsum quam fragile bonum est, quam incertum? Ergo pro amicitia DEI, tam certa, pro honoribus, pro divitiis tota æternitate manseris, longè minora pati grave erit? Et vero quam parum est, quod à nobis in obsequiis suis exigit Deus. Parum omnino comparatione tanti præmii, quantum est æternæ gloriæ pondus. Parum ratione brevis temporis, quo laborandum & patiendum est. Parum comparatione eorum, quæ Sancti pro Deo tolerabant. Parum comparatione eorum, quæ pro nobis Deus Filius fecit & passus est. Parum ratione dignitatis DEI infinitæ. Parum comparatione suppliciorum, quæ promeruius. Parum deniq; quia omnes in obsequio molestias & labores, dulces facit, suis solatus, suo Amore, Deus, ut ipse sit exaltans jugum, supra cervices nostras, dicatq; merito: *Jugum meum suave est, & onus leve.*

VIII.

Sine causa Christianus sum, si Christum non sequor. S. Bernardus.

Nihil aliud est vita Christiani, quàm imitatio vitæ Christi. Aut Baptismi Character eradendus est, & fides in Christum ejuranda; aut juxta vitæ Christi Ideam, vivendum est Christiano. Quantus pudor est credere Christo dicenti, Beatos esse pauperes, Beatos qui lugent, & tamen divitias sectari, quærere voluptates!

Quam

Quam probrosa contradictio, Adorare Christum pauperem, contemptum, Crucifixum; & pauperem Christi fugere, detestari contemptum, Crucem horrire! Quanta indignitas, Dominum esse Pauperem, servum divitem; Dominum omnia incommoda pati, servum delictis abundare? Itane vestis tactu Christi consecrata ac dignificata est; & paupertas nostra, dolor, ignominia, quæ Christus pariter assumpsit, ipsa Christi assumptione Christiano dignificata non erunt? At pudeat *Servum esse majorem Domino suo*: pudeat *sub spinoso capite membrum esse delicatum*. Elige quod vis Christiane: vel Christum errasse puta, qui sponte pauperem, ignominiam, dolores assumpsit: vel te errare fatearis, qui opposita omnia ambis. At Christum Dei sapientiam, errare impossibile est; tu igitur infelix erras, si divitias, si voluptates, si honores, cum salutis dispendio quæris.

IX.

Aut pati, aut mori.

Effatum est Sanctæ Teressæ verissimum, & Divinæ Sapientiæ arcanum. Ita est, quamdiu vivimus, tamdiu restat pati. Multa bona agere, & multa mala pati, Christianorum est, ait Bernardus. Sepovit Deus omnes semitas nostras spinis & crucibus: Si quis ab una declinare velit, incidit in aliam, quia ob ipsam fugam Crucis, novæ noxæ debitam. Quid frustra Crucem fugis, quam vitare non potes? In Cœlo
nihil

nihil nisi bonum est: in inferno nihil nisi malum: terrâ, quæ media est, utrumq; extremum participat. Quid Crucem fugis, quam Christus suo contactu dignificavit? Crux latronibus sic infame patibulum, tibi Christiane est Scala ad cœlum. Hac itur ad Astra: hac Christus, hac omnes cœlites intrarunt, in gloriam suam. Quam pulchrum Cœlo spectaculum est, Christianum Christo confixum esse Cruci! Quantum gaudium, Christum socium habere dolorum! Quid dulcius calice Passionis, quem cor divinum suis implet placitis, velut placidissimis liquoribus, quem manus piissimi patris porrigit, quem os Christi prægustavit. Bibe igitur tam præclarum calicem sitibundus, ut generosus ac Filio DEI dignos imbibas spiritus, & bibendo ingemina cum S. Teressia: *Aut pati, aut mori.* Quin potius dic cum S. Magdalena de Pazzis: *Pati, non mori!* Aut exclama cum Indiarum Apostolo XAVERIO: *Amplius Domine, amplius cruciari.* Nempe pati est *Omne gaudium*, ut ait Iacobus Apostolus. Stare ad crucem Christi cura MARIA, est illud *Unum Necessarium*: *Maria optimam partem elegit*, ut agebat P. Vincentius Carafa VII. Generalis Soc. IESU. *Pati amando, & amare patiando, est compendium perfectionis*, ut dicebat idem. *Ire ad cœlum patiando, est ire per Postam*, ut dicebat P. Balch. Alvarez Soc. IESU. *Dolores pro amore Christi tolerati, sunt mensura itinervis sursum, quam oportet esse confectam & cogitatam*, ut dicebat P. Franc. Piccolomineus VIII. Generalis Soc. IESU.

X.

*Omni ponderatio non est digna continen-
tis animæ. Eccl. 26.*

QUam pretiosa est castitas, Virtus Angelica!
Hæc incorruptio nos mortales, facit proximos
non modo Angelis, sed ipsi etiam Deo. Hanc
tantum fecit Christus, ut Matrem non nisi Virgi-
nem elegerit, ipse Virgo: & Ioannem Aposto-
lum propter Virginitatem, in suo pectore tan-
quam gemmam pretiosam repouit, eumque
moriens loco sui in terris, Filium MARIE reli-
querit. Hanc ita amavit Virgo Mater, prima
huius virtutis in terris fundatrix, ut Angelo
maternitatem DEI offerenti palam testata sit:
Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco?
Præmium porro Virginitatis quam sublime!
Supra montem Sion, id est in sublimi gloria pe-
rennare, sequi agnum quocumque ierit, canticum
ab aliis inimitabili, cor DEI, cor B. Virginis,
tota æternitate exhilarare, speciali laureola in
cælo ornari, Virginitatis stipendium est. Quan-
ti igitur hanc virtutem æstimare, quantum pro
ejus integritate dimicare debes, si Christo, si
ejus Matri placere desideras, Achilæa Mariane?
Linguam sibi præcidit, & cruentam in os for-
minæ impudicæ exspuit Martyr Nicetas, ut ca-
stitatem defenderet: tu saltem linguam cohibe,
ne quæ toties Sanguine Christi in sacra commu-
nitione consecratur, verbo aliquo impuro polluta-
tur. Nobiles Christianæ Amazones, aliz ocu-

los sibi eruerunt, alia seipias præcipitarunt è montibus, ne Virginitatem perderent: tu saltem oculos averte, ne videant vanitatem. Benedicis pro conseruanda castitate se nudum in uerbis cruciavit: Franciscus in nivibus voluntatus est: Xaverius ad sanguinis è naribus profluvium, uni somnio impuro resistit. Tu nondum durius carnem rebellem tractasti, *nondum ad sanguinem resististi.* Ergo nunc itatue, omni diligentia thesaurum tam pretiosum serua, quem si semel amiseris, nunquam tota æternitate recuperabis.

XI.

Quàm sordet mihi terra, dum cælum aspicio!

VOX erat S. P. Nostri IGNATII ad Cælum aspirantis. Et quid ni sordeat terra, tot plena peccatorum fœtoribus? Quid ni sordeat, quæ stabulum est pecorum? Patria nostra est cælum. Ibi Patrem DEUM habemus: ibi nos magnus charorum numerus expectat. Bona terrena, quibus hic pascimur, siliquæ sunt porcorum, quæ appetitum nostrum infiniti boni pacem non explent, sed contaminant. Ad maiora, ad altiora Bona creati sumus: Ergo ad illa properemus. *Ad Cælum, Ad Cælum.* Ibi nostra fixa sint corda, ubi vera sunt gaudia, quia pura æterna. Amemus vitam, sed amemus æternam: Queramus diuitias, sed semper mansuras: optemus voluptates, sed sine felle, sine absinthio perem

perennes: Ambiamus honores, sed apud Deum, nunquam perituros. O nos Velanos, si stabulum amamus præ palatio, exilium præ patria, lutum præ auro. Quanta phrenesis est, cogitare parum de magno, & cogitare multum de parvo: brevis temporis curam longissimam, & longissima eternitati brevem curam impendere, o quanta insania! nolle perdere parum, ut multum lucraris: nolle dare mortem pro vita, terram pro celo, tempus pro eternitate; nihil pro bonorum omnium aggregatione.

XII.

DEVS mihi sufficit solus.

Quid appeto? quid appetendo quero, & satiari in appetendo nequeo? Bonum est quod appeto, bonum quero, sed nullum bonum creatum, quo satier, invenio. Vbi es o bonum meum sufficiens? quero te intra divitias facult, sed non invenio: quid enim sunt illæ, nisi mera deliria, figura transiens & somnium? quæ cum dormierint viri divitiarum, nihil inveniunt in manibus suis. Imò spinæ sunt, quæ sua solitudine pungunt animam & cruentant. At neque inter carnis delicias bonum sufficiens reperio: quantum enim gaudium peccatorum? ad instar puncti est, gutta mellis in Oceano fellis & absinthii. Quid frustra & inter mundi honores, & inter favores mortalium exquiro bonum? quæ a cæcæ indigentia latent sub larva honoris? quæ a cæcæ fallaciæ favores Principum? Valeat bonum bonum.

bona, boni indiga, non sine malo bona, quia defectuosa & defectibilia. Solus bonum meum est, qui putum bonum est, qui omne bonum est, qui fons omnium bonorum est indefectibilis, & origo, DEUS meus *Omnia*. *Nimium avarus est, cui Deus non sufficit.* Quod enim bonum est, quod in DEO cum infinito excessu non contineatur? aut quod bonum est, cum quo DEUS melior sit, quam sine illo, qui infinitum bonum est? Igitur si amore careo & laude apud homines, sufficit mihi DEO placere, sufficit laudem apud DEUM habere. Si careo divitiis, nimis dives sum, cum jus ad DEUM possidendum habeo. *Quidquid mihi dare vult Dominus meus præter se ipsum, dulces mihi non est; auferas eorum, & se mihi decet.* Ipse solus mihi sufficit, DEUS meus & *Omnia*.

C A P U T II.

Remedia

Ad fugienda & extirpanda vitia.

I Actis breviter, in virtutis Palæstra, sanctioris vitæ fundamentis, armandus est Athleta **MARIANUS** remediis vitiorum, cum generalibus, cum particularibus, quibus instructus prælia Domini, contra hostes animæ feliciter gerat.

Re-

Remedia

Contra quodvis peccatum.

1. Remedium est. Oratio, ad quam subito recurrendum est insurgente aliqua tentatione, antequam cor occupet, invocando opem DEI, B. Virginis, & Sancti Patroni, qui in opposita virtute floruit. Hujusmodi Orationes sunt: *Deus in adjutorium meum intende. Domine saluum me fac, pereo. Domine vim patior, responde pro me. MARIA sis mihi propitia. MARIA opitulare, Mater misericordie, monstra te esse Matrem.*

2. Remedium est. Habere frequenter memoriam præsentiæ DEI, & Angeli Custodis, atque occurrente prava suggestionē, seipsum arguere dicendo: *Exone in oculis DEI iudicis omnia videntis, O Angeli mei custodi, hæc cogitabo? hæc faciam? O Domine malo mori, quam sedari.*

3. Remedium est. Premente aliqua tentatione recordari Christi patientis, ejusque amore se ipsum vincere dicendo: *Amor meus crucifixus est, & ego voluptati operam dabo! Ah non licet sub spinoso capite membrum esse delicatum! O bone IESU intra vulnera tua absconde me. Ita suadet Apostolus, ut cogitatione Christi passi armemur. 1. Petri 4.*

4. Remedium est. Tempore tentationis devote aspicere imaginem Beatæ Virginis, vel eam sibi in memoriam revocare, atque ejus amorem protestari, se nolle assentiri tentationi. Propter te, amore tui, o preciosissima Parens, Domina mea, non cogitabo, non dicam, non faciam. 5.

5. Remedium est Meditatio Novissimorum, nempe Mortis, Iudicii extremi, Interni, juxta illud: *Memorare Novissima tua, & in aeternum non peccabis.* Eccles. 7.

6. Remedium est. Fuga otii, quod est pulvinar diaboli, & origo omnium vitiolorum.

7. Remedium est. Fuga sociorum, locorum, aliarumq; occasionum peccati. Nam *qui amat periculum, in illo peribit.* Ecclesiastici 3.

8. Remedium est. Usus frequens Sacramenti Pœnitentiæ & Eucharistiæ. Ex hoc enim divino epulo robur sumitur, ad vincendum hostem animæ: Et de hoc Sacramento dicit Psaltes: *Parasti in conspectu meo mensam, adversus eos, qui tribulant me.* Psal: 22.

9. Remedium est. Dum aliqua tentatio infestat, elicere actum amoris DEI supra omnia; talis enim Actus stare non potest cum peccato, proinde illud impedit.

10. Remedium est. Examen particulare instituere: ita ut manè proposito facto vitandi tale vel tale peccatum, circa meridiem & vesperte reflectas, quoties in hoc peccatum lapsus sis, moxq; pœnitentiam ipse tibi imponas, & propositum renoves, tam diu in eo persistendo, quamdiu vitium non extirpaveris.

Hæc sunt remedia generalia contra peccata: Veniamus ad specialia.

Remedia.

Contra tentationes Fidei oppositas.

1. Cave ne unquam cum talibus cogitationibus disputes, ne fallacis dæmonis in re fidei tam obscura, capiare; sed potius captivando intellectum in obsequium Dei, illico dices: *Credo omnia, quæ credis Ecclesia Catholica. Credo Dominus, adjuva incredulitatem meam.*

2. Revoca tibi in mentem illa suavissima vincula, quæ in fide Catholica tenebant Augustinum, ita de se loquentem, lib. contra Epist. fundam: *Tenet me in hac fide consensus populorum, atque gentium, tenet auctoritas miraculis inchoata, sps nutrita, charitate aucta, vetustate firmata. Tenet ab ipsa sede Petri Apostoli, usque ad præsentem Episcopatum successio.* Addi potest: *Tenet me in hac fide tanta doctorum Sapientia, tanta tot Religiosorum Sanctitas, tanta tot millionum hominum pro hac fide tolerata Martyria.* Quæ omnia motiva credibilitatis in nulla secta reperiuntur, nisi in sola Romana Ecclesia, ut vel inde certissimum signum sit, Deum in ea sola, & per eam loqui.

3. Frequenta ritus Ecclesiæ, præsertim usum Sanctissimi Sacramenti, ut sic tibi gustanti quàm suavis sit Dominus, sapiant ea, quæ ipse in Ecclesia revelavit.

4. Vitandæ lectiones librorum veterum, conciones item & familiaritates Hæreticorum, ut monet Apostolus *ad Titum 3.*

Re-

Remedia

Contra consuetudinem jurandi.

1. Considera, quantus sit DEI contemptus, cum nomen ejus sanctum & terribile assumitur, ad confirmandum dictum falsum; hoc enim nihil aliud est, quam DEUM, qui est summa Veritas, facere testem mendacii, adeoque facere DEUM mendacem, quæ est ingens DEI contumelia.

2. Considera, consuetudine jurandi, amitti auctoritatem in dicendo: nam frequenter & facile juranti minus creditur, etiam si serio juret, ut docet *S. Chrysost.* hom. 8. ad pop. Antioch.

3. Loco consuetæ formulæ jurandi, assuesce alteri modo testandi, qui non contineat juramentum, dicendo v. g. ita pro certo affirmo, &c.

4. *S. Chrysostomus* hom. 5. ad populum, ad depouendam hanc consuetudinem suadet, ut qui est ei obnoxius, ipse sibi poenam imponat, quoties in hoc peccatum labitur, v. g. ut impransus cubet; ut toties det Eleemosynam, &c.

Contra superbiam & vanam gloriam.

1. Frequenter sibi imperfectiones, & peccata ob oculos ponere, ob quæ digni sumus omni contemptu.

2. Proponere sibi ante oculos perfectiones Sanctorum, & cum illis se ipsum comparando, confundi.

3. Meditari de humilitate Christi conculcati, consputi, latroni postpositi, atque nobis dicentis:

Discite

Discite à me, quia mitis sum & humilis corde.

4. De se suisq; factis nihil ad laudem vel vituperium dicere, & oblatam laudem statim Deo offerre.

5. Libenter occupari in functionibus abjectioribus, & cum humilibus conversari.

6. Laudem & honorem apud solum DEUM querere, apud quem solum est laus vera, æterna, inamissibilis, imò est infinita, cum sit ipse DEUS, juxta illud Regii Vatis: *Apud te laus mea DEUS. Et: Laus mea tu es.*

7. Sæpe cogitare, quòd superbus sit contemptibilis hominibus, & Deo odibilis, qui superbis resistit, eosq; punit infamia, & peccatis turpibus, ut sibi vilescant.

Contra Iram & Impatientiam.

1. Cum te irà commoveri sentis, ab omni verbo abstine, alio te conferendo, ne aliquod verbum contra rationem excidat.

2. Aspice Christum Crucifixum, ideam omnis patientiæ & mansuetudinis, qui, ut dicitur 1. Pet. 2. *cum pateretur, non comminabatur*; atq; intra ejus vulnera tuas molestias deponere, ut ibi dulcescant amore sui Redemptoris.

3. In omni tua adversitate, oculos mentis converte ad DEI voluntatem sapientissimam, justissimam, benevolentissimam, à qua omnia adversa ad nos veniunt, dicendo: *Ita Pater, quia sic placitum est ante te.*

4. Vide tuos defectus majores, quos in te to-

lerat D E U S , & alii, & quibus longe maiorem poenam mereris, ac proinde in satisfactionem pro ipsis, accepta adversitatem.

5. Considera damna, quæ ex ira & impatientia proveniunt. Nam ira non minuit dolorem sed auget, & præterea vulnus conscientia intligit, privatq; coronâ. Deinde hominem facit furem belliam. Deniq; præscribit modum, quo D E U S agere debeat cum iracundo orante: *Dimitte nobis sicut & nos dimittimus.*

Contra tentationes impuras.

1. Fugiendæ occasiones, conversationes, amicitia nocivæ, otium.

2. Custodiendi diligenter sensus, præsertim oculi, aures, lingua, manus, sunt enim fenestræ, per quas mors intrat.

3. Subtrahendum fomentum libidinis, nimis cibis & potus.

4. Adhibenda mortificatio corporis, jejunia, flagellationes, vigiliæ.

5. Utendum frequenti Communione, ut purissimo corpore Christi, corpora nostra sanctificentur.

6. Iuvat plurimum devotio ad Matrem purissimam, à qua virtus continentia sepe petenda est, & coram eadem mane & vespert protectio faciendâ, quod quidquid contra Angelicam puritatem acciderit, id præter & contra nostram voluntatem futurum sit, idque amore ipsius.

Elevatio Hostiæ & Calicis

Representat Crucifixionem Domini, quem cum passione & sanguine ipsius effuso, per manus Sacerdotis offeras Deo in protestationem supremi Dominij, in gratiarum actionem pro omnibus beneficiis, & satisfactionem pro omnibus peccatis, & ad impetranda varia dona Dei, & gratias, tam tibi quam vivis & defunctis, pro quibus sigillatim orabis, sub *Memento*.

Fraëtio Hostiæ

Significabit tibi separationem animæ Christi a corpore, & descensum ad limbum, ubi pete felicem mortem.

Deinceps usq; ad Communionem

Imaginare Christum, de Cruce depositum in ulnis B. Virginis, cujus affectu amplecteris vulnera Salvatoris tui. Deinde per communionem spiritualement, semper ardens ipsius desiderio invitabis Christum, deponesque in cor tuum, ceu in sepulchrum, eo tempore, quo Sacerdos communicat; petendo à Christo, ut in te per gratiam suam semper maneat.

Orationes post Communionem

Denotant Christi apparitiones post resurrectionem: ubi petes gratiam resurgendi à peccatis, & felicem resurrectionem post mortem tuam.

Dum Sacerdos benedicit

Recordare Christi in Cœlum ascendentis
dum

dum elevatis manibus benedicebat. Apostolis. Pete & supplex recipe ab eodem benedictionem.

CAPVT IX.

Praxis recitandi Coronam
B. Virginis.

Oratio prævia.

Pater æterne, da mihi gratiam laudandi Filiam tuam. Fili Dei Unigenite, da mihi gratiam laudandi Matrem tuam. Spiritus Sancte Deus, da mihi gratiam laudandi Sponsam tuam. Tu quoq; o dignissima Virgo & Mater Dei, dignare me laudare Te. Ego hanc Coronam tibi offero per manus Angeli Gabrielis, corde ac ore ipsius, ac totius militantis & triumphantis Ecclesiæ, ad gustum Tuum, & gloriam accidentalem; in gratiarum actionem pro omnibus beneficiis Tuis, ad compensandas omnes negligentias meas in cultu & amore Tui: pro N. N. N. &c.

PRIMA DECAS

In honorem Conceptæ & Natæ B. Virginis.

Pater noster, &c.

- 1: **A** *Ve Maria* ab æterno, in primogenitam purarum creaturarum electam, *Gratia plena Dominus tecum &c.* 2. Pro-

NONUM

47

1. Promissa & expectata in lege naturæ, & scriptæ,
 3. Impetrata precibus steriliū paren-
tū,
 4. Præservata à peccato originali,
 5. In instanti Conceptionis Tux reddita
moraliter impeccabilis,
 6. In instanti Tux Conceptionis libera à
omni concupiscentiæ,
 7. In instanti Tux Conceptionis, gratiâ &
omnibus virtutibus super omnes
alias creaturas ornata,
 8. In instanti Conceptionis Tux, scientiis
infusis & usu rationis perfectio
prædita,
 9. Nata ad orbis decus & solatium,
 10. Ave Maria insignita nomine MARIE die
14. a Tuo natali, Gratiâ plena &c.
- I E S U, Tibi sit gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.

Gratiâ plena Dominus tecum &c.

DECAS SECUNDA.

In honorem Puerniæ & Maternitatis

Marianæ

Pater noster, &c.

1. Trimula in templo præsentata,
2. Trimula votum Virginitatis prima
emittens,
3. In templo contemplationi vacans, ad
14. annum ætatis,

Gratiâ plena

E

4. Cas

4. Castissimo Ioseph desponsata,
 5. Ab Angelo Gabriele salutata,
 6. Filium Dei obumbrante Spiritu Sancto
 concipiens,
 7. Elisabetham visitans & Ioannem san-
 ctificans,
 8. Ob angorem Sponsi Iosephi sollicita,
 9. Spatio novem mensium Filium Dei in
 utero portans,
 10. Expectans horam virginei partus.
 IESU Tibi sit gloria, &c.
 MARIA Mater gratiæ &c.

DECAS TERTIA

In honorem partus Mariani.

Pater noster, &c.

1. **A**ve Maria Bethleem profecta, ibiq; lo-
 cum non habens in diversorio, Gra-
 tia plena, Dominus tecum &c.
 2. In spelunca Deum-Hominem sine corrupti-
 one & dolore parturiens,
 3. Natum ex te Deum hominem adorans, &
 amplectens,
 4. Deum Hominem pannis involvens, &
 reclinans in præsepio,
 5. Deum Infantem lactans ubere, de Cox-
 lo, pleno,
 6. Natum Matrem Pædibus exhibens
 7. Circumcisis Deo Filio condolens,
 8. Nomen IESU Filio impotens,

9. Tri-

Gratia plena Dominus &c.

Gratia plena &c.

9. Tribus Regibus Filium adorandum
proponens,
10. In templo primogenitum tuum Deo
offerens,
IESV Tibi sit gloria, &c.
MARIA Mater Gratiæ, &c.

DECAS QUARTA

*In honorem Deiparæ servientis Christo
usq; ad passionem ipsius*

Pater noster &c.

1. **A**ve Maria fugiens cum Filio in Ægyptum, Gratia plena &c.
2. Per septennium cum Filio in Ægypto exulans,
3. Deum Hominem in civitate Nazareth educans,
4. Suavissimo contubernio Dei Hominis, pluribus annis fruens,
5. In templo amissum duodennem Filium querens,
6. Post triduum invento filio gaudens,
7. Deum-Hominem Tibi subditum habens
8. Primum miraculum in Canæ nuptiis a filio impetrans,
9. Verba Filii concionantis in corde tuo conservans,
10. A mulere, de cuius voce extollente publicè collaudata.

IESV Tibi sit gloria, &c.

MARIA Mater gratiæ, &c.

C 2 D E.

Gratia plena, &c.

Ave Maria

DECAS QUINTA.

In honorem planctus DElparæ.

Pater noster, &c.

1. **A**^{ve} Maria, Filio ad mortem abeunti val-
ledicens, *Gratia plena &c.*
2. Compassa filio capto, flagellato; spinis
coronato,
3. Occurrens filio crucem bajulanti,
4. Stans juxta Crucem Filii Crucifixi,
5. Ioan. i a Filio e cruce commendata;
6. Ioannem pro Filio acceptans,
7. Cernens cum dolore filium morien-
tem,
8. Cernens filio mortuo latus aperiri,
9. Deposito de Cruce filium sinu ex-
cipiens,
10. Filium mortuum sepulchro inferens,
IESU Tibi sit Gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ &c.]

Gratia plena &c.

DECAS SEXTA.

*In honorem DElparæ gaudiorum**& gloriæ.*

Pater noster, &c.

1. **A**^{ve} Maria Redivivi filii prima conspectu
& amplexu gaudens,
2. Filium in Cœlos ascendentem intuens,
3. Spiritu Sancto die Pentecostes cum Apo-
stolis repleta,

4. Cum fidelibus in tractione panis Eucharistici perseverans,
5. Apostolos in conversione ad fidem populorum juvans,
6. Prae amoris Divini vehementia in complexu Filii, & in corona Apostolorum suavissime expirans,
7. Apostolorum humeris ad tumulũ elata,
8. Cum anima & corpore ad Cœlos assumpta,
9. Ad Filii dexteram supra omnes Angelos exaltata.
10. Cœli terræque Regina declarata.
- IESU Tibi sit gloria. &c.
- MARIA Mater gratiæ, &c.

Gratia plena &c.

Tertio ultimes.

Pater noster, &c.

Ave Maria Laureola Martyrum coronata.

Ave Maria Laureola Doctorum coronata.

Ave Maria Laureola Virginum coronata.

Eredo. Magnificat, &c.

*Praxis recitandi Corollam 12 Stellarum
sen virtutum DE paræ.*

V. Dignare me, laudare te, Virgo sacrata.

R. Da mihi virtutem contra hostes tuos.

Pater noster &c.

*In honorem DEI Patris amantis B.V.M.
ut filiam.*

1. **A**ve Maria charitate Dei ardentissima,
gratia plena, &c.

C 3

2.

2. Ave Maria religione erga Deum. cornatissima.
3. Ave Maria pientissima.
4. Ave Maria obediētissima.
Pater noster.

In honorem Filii amantis B. V.

ut Matrem.

5. Ave Maria misericordissima.
6. Ave Maria liberalissima.
7. Ave Maria mansuetissima.
8. Ave Maria patientissima.
Pater noster &c.

In honorem Spiritus S. amantis B. Virg.

ut Sponsam.

9. Ave Maria castissima.
10. Ave Maria pauperrima.
11. Ave Maria prudentissima.
12. Ave Maria veracissima.

In fine Salve Regina.

CAPUT X.

Variæ Coronæ per hebdomadam dicendæ,

Die Dominico in honorem SSS. Trinitatis recitetur in Majoribus globulis: Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus DEVS Sabaoth, plena est omnis terra gloria ejus. In Minoribus verò globulis: Gloria Patri, &c.

Fe-

Feria Secunda. In honorem Angeli Custodis, in Majoribus globulis dicatur: *SS. Angeli Custodes nostri, defendite nos in prelio, ut non percamus in tremendo iudicio.* In Minoribus autem dicatur: *Angeli Dei, qui custodes es mei, me tibi commissum pietate superna custodi, rege & gubernare.*

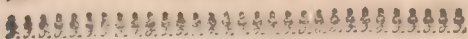
Feria Tertia. In honorem Beati Stanislai, dicatur in Majoribus globulis: *Gloria Patri* In Minoribus: *Ave Beate Koslule, Caelestis hortiflorescule, meis da IESVM fletibus, da Dominum gemitibus.*

Feria Quarta. Recitetur in Majoribus globulis: *Pater noster.* In Minoribus verò: *Deus meus & omnia, amo te super omnia. vel: Deus meus sis benedictus in aeternum. vel: Deus propitius esto mihi peccatori.*

Feria Quinta. In honorem SS. Sacramenti. In Majoribus globulis: *O salutaris hostia.* In Minoribus: *Laudetur SS. Sacramentum.*

Feria Sexta. In honorem Passionis Domini. In Majoribus globulis: *Adoramus te Christe & benedicimus tibi, quia per S. Crucem tuam redemisti mundum,* In Minoribus verò: *Qui passus es pro nobis, IESU Christe misereere nobis.*

Sabbatho. In honorem Beatæ Virginis. In Majoribus globulis recitetur: *Ave Filia DEI Patris, Ave Mater DEI Filii, Ave Sponsa Spiritus Sancti.* In Minoribus autem repetatur suprema vox morientis S. Francisci Xaverii illa: *Mater DEI memento mei. Vel B. Stanislai: O Maria, sis mihi propitia.*

CAPIT XI.

Observanda circa confessionem
Sacramentalem.*Ante Confessionem Actus.*

r. Confundere ac erubescere cum Publicano nolente oculos ad Cælum levare.

DEus infinitæ Majestatis, confunder & erubescere ante te, quod tanta foeditate peccatorum, animam meam sanguine Filii Dei emundatam, contaminaverim. Quod contra te Patrem, ego ingratus filius; contra te supremum Principem, ego rebellis servus; contra te Deum meum, ego vilissimus terræ vermiculus insurrexerim. Quod denique me tam exotum oculis tuis ac B. Virginis totiusque curæ Cœlestis reddiderim. Ah quam inops sum, quam nudus, gratia tua spoliatus, quam dignus sum ab omnibus creaturis contemni & odio haberi, propter peccata mea.

2. *Admiraberis Dei erga te longanimitatem.*

ET quomodo, o Iudex iustissime omnem contra me non armasti creaturam? Quomodo me vivum terra non absorbit? Cur in me fulmina de Cœlo non ruerunt? Tua hoc clementia effecit, o Pater misericordiarum, qui me tunc etiam, cum te peccando oppugnabam, ad ubera tua gestabas, qui me ad hanc intuper

poe-

pœnitentiam non solum exspectasti, sed etiam vocasti, & nunc amplexum & oscula mihi paras filio prodigo.

3. *Deprecaberis Deum offensum.*

FRetus ergo misericordiâ tuâ, qua peccatores recipis, ad te venio è regione longinqua dissimilitudinis prodigus filius, procido coram te cum servo debitore, provolvor ad pedes tuos cum Magdalena, & affectu omnium pœnitentium, qui tibi aliquando placuerunt, misericordiam suppliciter imploro. Peccavi Domine, miserere mei: patientiam habe in me: propitius esto mihi peccatori.

4. *Retractatio & Dolor.*

DAmno Domine, revoco, & detestor omnia peccata mea, ideo quia tibi displicent, simulq; super omnia doleo ex motivis omnium virtutum, quia te aliquando Deum meum offendi. Doleo ex motivo Charitatis, quia tibi summum bonum omni amore dignissimum materiam displicentiæ præbui. Doleo ex motivo Spei, quia me à te ô Beatitudo mea averni, & finem ultimum in creatura constitui. Doleo ex motivo Religionis, quia tibi excellentissimæ Majestati, cultum debitum peccando subtraxi. Doleo ex motivo Obedientiæ, quia tibi supremo Legislatore inobedientem me præbui. Doleo ex motivo Gratiitudinis, quia tibi maximo Benefactori, pro tot beneficiis tot offensas ingratus exhibui. Doleo ex motivo Iustitiæ quia Iuri tuo supremo, quod habes in me, contrave-

ni. O utinam exitus aquarum deducant oculi mei, quia non custodierunt legem tuam! O utinam nunc omnium poenitentiarum, lacrymarum, contritiones, & amaritudines habeam, quibus defleam peccata mea.

§. Propositum.

AH quando tandem finis turpitudinis meae! dixi nunc coepi, statuo firmiter Domine, cum auxilio gratiae tuae, omnia peccata praeteriti NN. omnesque peccatorum occasiones diligenter vitare. Protestor coram te & curia tua coelesti universa, quod malim mori, & omnia adversa pati, quam te peccato mortali offendere. Demergo igitur animam meam in sanguinem tuum preciosissimum, tempore Passionis tuae in ablutionem peccatorum effusum, & per eandem passionem ac mortem tuam, te rogo, ut deleas iniquitatem meam. Amplius lava me Domine ab iniquitate mea, & à peccato meo munda me.

In ipsa Confessione.

Petita à Sacerdote benedictione, recita imprimis Confiteor. Deinde humiliter, distincte, integre, circumstantius necessariis, ac numero peccatorum gratiorum, non sicut ac reus coram Iudice Deo, enumera peccata tua, hoc ordine, ut primo dicas peccata quae respiciunt Deum; deinde illa, quae proximum concernunt, ac demum quae te ipsum hoc, vel simili modo.

Peccata contra Deum.

Accuso me de omni tepiditate in cultu & amore Dei, Beatissimæ Virginis & Sanctorum Patronorum.

Coronas, examina conscientia, aliq; consueta exercitia pietatis, quandoque negligenter non cum debita attentione & reverentia, ac devotione absolvi: aut omisi ex negligentia.

Missa sacrificium die profecto ex negligentia omisi, aut etiam die festo.

Confabulatus sum in templo contra reverentiam SS. Sacramenti.

Juravi temere vel falso toties.

Inspirationibus Divinis sæpe non obedivi.

Omisi ex negligentia Indulgentias, aliasque occasiones meritorum.

Mentem ad Deum raro elevabam, nec memoriam præsentia Divina habere studui.

Pro beneficiis à Deo acceptis gratias debitas ipsi non agebam.

Angelo Custodi debitam non exhibebam reverentiam.

Non excitabam in me desiderium videndi Deum in cœlo, &c.

Intentionem rectam in meis actionibus non habui.

Contra proximum.

Motibus iracundia inhaesi contra proximum.

Locutus sum verba aspera, mordacia, contumeliosa.

Imprecatus sum malum eidem serio, deliberate, vel non. Signa impatientie alteri ostendi.

Detraxi famam alterius graviter vel leviter.

Detrahentes non impedivi. Dehonoravi personam alicujus authoritatis.

Seminavi discordias inter aliquos.

Invidebam aliis laudem vel honorem.

Injulte accusavi alterum cum damno ipsius gravi vel levi.

Damnum alteri feci in bonis fortunæ.

Percussi alterum graviter vel leviter.

Contra seipsum.

Cogitationibus superbis vanæ gloriæ, vel nimie de me præsumptionis inhaesi.

Ambivi vanam laudem apud homines.

Aliqua dixi ad laudem mei pertinentia.

Imaginationibus impuris negligenter restiti, vel inhaesi, & delectatus sum deliberate, vel non.

Dedi iisdem occasionem & qualem.

Colloquia obicœna cum scandalo institui, vel audiivi cum delectatione, vel non impedivi toties.

Negligens fui in custodiendo aspectu aliisque sensibus.

Curiosus fui in videndo, in audiendo, loquendo.

Temperantiam debitam in cibo & potu non servavi.

Tempus otiose consumpsi.

In fine.

DE his atq; de omnibus totius vitæ meæ peccatis præsertim de omnibus impatientiis & verbis otiosis accuso me, doleo super omnia, ex amore Dei summi Boni, propono cum Dei gratia emendationem, peto poenitentiam & absolutionem.

Post Confessionem.

Conferes te illico ad agendas Deo gratias pro beneficio absolutionis, confirmando propositum, & petendo perseverantiam in gratia Dei, quam in hoc Sacramento obtinuisti, quod fieri potest hoc vel simili modo.

Benignissime Iesu, revertor ad te cum leproso mundato, & cadens in faciem meam ante pedes tuos, gratias ago, quia me à lepra peccatorum sanguine tuo emundasti. Benedicta sit in æternum Bonitas tua, quæ me respexit longè errantem, & non projecit à facie sua me canem foetidum, sed omnia peccata mea post tergum suum projecit. Quis sum ego Domine, quia dignatus es me rebellem tibi, me tuum contemptorem, me vilissimum terræ vermiculum, me fugitivum, tam benignè trahere ad te, tam misericorditer osculo pacis donare. Tua hoc bonitas fecit o Pater misericordiarum, qui me prodigum filium ad te reducem suscepisti, ite la gratiæ induisti, paterno amplexus dignatus es. Misericordias igitur tuas in æternam cantabo, & benedicam te in omni tempore, qui propitia-

tiaris iniquitatibus meis, qui sanas omnes infirmitates meas, qui redimis de interitu vitam meam, qui coronas me in misericordia & miserationibus tuis.

Quis verò jam amplius me separabit à te ò bone Iesu? an voluptas? an mors? Nihil horum cum gratia tua, mi Deus. Statuo firmiter custodire Iudicia iustitiæ tuæ. Malo mori quàm foedari, quia mihi bonum est adhærere tibi, quia tu omni amore dignus es.

Confirma Domine hoc propositum, quod in me operatus es. Adjuva me ò Iesu, virtus mea, firmamentum meum, refugium meum, & liberator meus. Adesto mihi Divina Mater, peccatorum refugium. Adeste Beati Cœlites, Patroni mei.

Quia verò adhuc tibi Domine ita debitor sum, ut non habeam unde de meo satisfaciam; ideo quidquid mihi deest, suppleo ex meritis tuis infinitis, quæ tibi una cum meritis Pretiosissimæ Matris tuæ, & omnium tuorum Electorum, offero in satisfactionem pœnæ debitæ pro peccatis meis. Offero simul etiam cum illis meam hanc exilem satisfactionem Sacramentalem, quam nunc amore tui facio, ipse vindex scelerum meorum: tu eam suscipe & salva me.

Hic absolue pœnitentiam, cum sit pars integralis huius Sacramenti, ne protracta ad statum peccati mortalis, tibi parum aut nihil prosit.

CAPUT XII.

Praxis sacræ Communionis.

Ante Communionem.

PRæmittenda est duplex præparatio, Remota & Proxima. *Remota* consistit in puritate cordis, non solum à sordibus peccati, sed etiam ab affectu inordinato ad aliquam creaturam. Nam ut ait Spiritus Sanctus, anima saturata bonis terrenis, calcathunc Cœlestem favum Eucharistiæ.

2. Consistit in aliqua mortificatione pridie Communionis facienda: quæ mortificatio potissimum afficere debet linguam, & gustum, quibus immediate percipimus sacram Eucharistiæ, ut sic Agnus iste immaculatus sumatur cum lactucis acerbis & agrestibus.

3. Consistit in excitatione ferventis desiderii ad imminensem brevi Communionem. *Proxima* verò præparatio complectitur hos affectus.

Actus Fidei.

Credo firma fide, Domine Iesu Christe, propter tuam revelationem, te sub accidentibus Eucharisticis esse verè & realiter præsentem, unà cum Divinitate, anima, corpore, & sanguine tuo pretioso, & quidem per conversionem totius substantiæ panis in corpus tuum, & totius

us substantiæ vini in sanguinem. Illum inquam Deum Te præsentem credo, & confiteor in hoc Sacramento, qui ex Patre genitus es, ante omnia secula, eidem consubstantialis: qui pro salute nostra incarnari, nasci, pati, & mori voluisti, qui deniq; a mortuis rediit nunc ad dexteram Dei sedes, Iudex vivorum & mortuorum. Tu es ipse Rex meus, & Deus meus. Tu Rex gloriæ Christe. Tu Patris sempiternus es filius. Tu ad liberandum, suscepturus hominem, non horruisti Virginis uterum. Tu ad dexteram Dei sedes in gloria Patris, &c.

Actus Gaudii.

GAude & exulta anima mea, ecce Rex tuus venit tibi. En ipse stat post parietem & velamen istorum accidentium panis. En pulsat ad cor tuum, ut ipsi aperias. O quanta mea felicitas! Regem cœli & terræ meo suscipiam hospitio, illum complectar, quem castis suis visceribus, quem in ulnis suis Virgo Mater gestavit, cujus visione omnes Beati in cœlo satiantur, &c.

Actus Humilitatis.

Sed unde hoc mihi, ut Dominus meus veniat ad me? Quis enim ego sum Domine? & quis tu? Tu candor lucis æternæ, infinita puritas; ego putredo, ego summa fæditas. Tu immensa Majestas, ego vermis & cinis. Ergone parum est tibi semel in stabulo pro me natum esse, quia iterum hodie ad hoc sterquilinum cordis mei intra-

intrare desideras? O Domine exi à me quia homo peccator sum: non est bonum hunc panem inhorum mihi cani putrido dare: non expedit hanc Redemptionis nostræ gemmam pretiosissimam ante porcum projicere.

Aetus Spei.

AT scio Domine, quia etiam catelli edunt de mensis Dominorum suorum; scio quia debiles & claudos ad coenam tuam invitasti, quia cum peccatoribus manducasti, quia filium prodigum ad te reducem vitulo saginato tractasti. Audio etiam ex hoc Sacramento illam suavissimam vocem tuam: Venite ad me omnes qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos. Accedo ergo ad te fretus bonitate tua & clementia infinita, cum publicanis & peccatoribus: venio cum filio prodigo: Pater benignissime, fac me hodie, sicut unum de mercenariis tuis, qui in domo tua abundant panibus, ego enim fame pereor. Ecce infirmus sum; ad te ergo Medicum venio, Immundus sum ac sitiens; ergo ad te curro, fontem omnis puritatis. Frigidus ac tepidus sum; ergo ad te propero ô ignis, qui semper ardes, & nunquam extingueris, ut amore tuo accendar, & consumar. Tenebrosus sum; ergo ad te festino, ut illuminer à te ô lux mundi, ô Sol Iustitiæ. Viator sum, errans in via ad patriam; ergo ad te confugio, qui es dux, via, veritas & vita.

Invo-

Invocatio Sanctorum.

Pretiosissima Mater Dei, vosq; omnes Beati Cœlites, invitate quæso hunc Regem vestrum ad tuguriolum cordis mei, præparate illud tanto hospiti, emundate, exornate vestris meritis, virtutibus, affectibus. Ornate illud vestra castitate, ô SS. Virgines; vestra humilitate, Confessores; vestra patientia, Martyres; vestra charitate, Apostoli; vestra fide, Patriarche & Prophetæ; vestra devotione, Angeli & Archangeli. Tu verò Mater Misericordiæ depone ex ulnis tuis virgineis hunc filium tuum, in sinum cordis mei, sicut illum in duro præsepio reclinasti, simulq; concede mihi illos affectus amoris, quibus solebas eum amplecti, stringere, osculari.

Desiderium & Invocatio Christi.

Quis mihi det te ô dulcissime Iesu sugentem ubera Matris meæ, ut amplectar te, & deosculer? Pater æterne, qui sic dilexisti mundum, ut ei Unigenitum filium tuum dares, da mihi nunc eundem. Fili unigenite Dei, qui de sinu Patris ad terram descendisti, descende Domine ad cor meum. Spiritus Sancte, qui Beatam Virginem Mariam dignum habitaculum Filio Dei fecisti, effice in me quoq; hospitium Filio Dei. Desidero te millies mi Iesu, quando venies, me lætum quando facies? Quid mihi est in cœlo, & præter te quid volo in terra? Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum. *Quemad-*

admodum. desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus. Paratum cor meum, paratum cor meum. Veni Domine & noli tardare, veni dulcedo mea, veni requies mea, salus animæ meæ, vita mea, Deus meus & omnia.

Post Communionem.

Salutatio Christi & Adoratio.

Delideratissime hospes animæ meæ, procumbo ad pedes tuos cum Magdalena, teq; supplex saluto in corde meo, &c. *Vide quæ supra dicta sunt cap. 6.*

Affectus Amoris.

IESU dulcis hospes animæ meæ, te super omnes divitias, honores, voluptates & super omnia bona creata æstimo, & amo purè propter te, & bonitatem tuam infinitam. Æstimo autem & amo te, quantum est ex me, summè intensivè, summè appretiativè, Seraphice, Marianè, Theandricè, modis possibilibus mihi, gratissimis tibi, tibi debitis, te dignis. Amplector pedes tuos, pro salute mea clavis transixos; exosculor manus vulneratas; exosculor latus sacratissimum lancea perforatum. Amplector & exosculor caput spinis coronatum, & omnia ac singula vulnera, quæ pro nostra redemptione pati voluisti. Amplector autem te affectu Beatissimæ Virginis Matris, affectu S. Iosephi, B. Aloysii, &c. & omnium Electorum tuorum, sive comprehensorum. O quis mihi de illor-

rum corda & affectus, ad te mi IESU diligendum? Gaudeo quod ab illis ameris perfecte, eorumque affectus sive jam elicitos, sive tota æternitate eliciendos, tibi nunc offero, una cum illo affectu, quo te SS. Trinitas amat. Sancti Patroni mei amate in corde meo, laudate & magnificate mecum hunc Dominum meum, & exaltemus nomen ejus in idipsum.

Gratiarum Actio.

Liberalissime Domine, quomodo tam copiose super me indignissimum effundis beneficia tua? Quid tibi in me placuit, quod ab æterno de me cogitasti, meq; charitate perpetua dilexisti, & ut spero ad gloriam æternam prædestinasti: Quid promerui, quod me in tempore ex nihilo creasti, relictis in abyſſo nihili infinitis creaturis melioribus? Quod me tibi semper rebellem huc usq; conservas, & in sinu tuo portas? Quid dignum in conspectu tuo egi, quod pro me servo tuo redimendo incarnari, nasci, laborare, pati, ac mori voluisti? quod mihi reliquisti infinita merita tua, doctrinam, exempla, sacramenta? Quod me toties, non lacte, ut mater filium, sed corpore & sanguine tuo reſecis, & nunc etiam reſecisti? Quod deniq; me tot gratis habitualibus ornasti, tot gratis actualibus prævenisti & adjuvisti? Agnosco & amplector viscera pietatis tuæ, quibus me diligis, agnosco misericordes oculos, quibus respexisti super canem mortuum, similem mihi:

mihi: atq; pro hac tua liberalitate, ac pro omnibus & singulis beneficiis, præsertim pro isto ad me hodierno descensu, tibi gratias ago in unione omnium affectuum, quibus te laudant Sancti tui in cælo. Benedic anima mea Domino, & omnia quæ intra me sunt nomini sancto ejus. Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo.

Oblatio Sui.

Sed quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi? Nihil habeo Domine, nisi ista duo æra minuta, corpus & animam, nisi meipsum, & quidem jam tot titulis tibi debitum. Meipsum ergo tibi in Sacrificium trado, & offero. Suscipe Domine Intellectum meum, & Memoriam, ut de te, propter te cogitem. Suscipe Voluntatem, ut id velim quod tu vis, id nolim quod tu non vis. Suscipe Cor meum, ut te solum amet. Suscipe deniq; omnes animæ meæ & corporis potentias ac vires, ut in omnibus suis operationibus, ad solam nominis tui gloriam tendant.

Petitio.

Domine non dimittam te, donec benedixeris mihi. Benedic quæso sicut vis, scis, & potes cordi meo, ut te diligat. Benedic omnibus animæ meæ facultatibus, ne te unquam offendant. Da mihi veniam peccatorum meorum, da profectum in virtute præsertim N. Da usum salutarem hujus sacramenti, ut in fortitu-
dine

dine cibi huius, coram te ambulem perfecte,
donec perveniam ad te ò Deus meus, unicum
ac summum bonum meum.

Ad B. Virginem.

AD te etiam supplex accedo Virgo & Mater
Dei ac Domina mea. Ago tibi gratias, quòd
hunc Filium Dei Dominum meum, quem ego
nunc in sacramento suscepi, in uterum tuum su-
sceperisti, quòd ei sanguinem tuum purissimum
ad formandum hoc corpus suppeditasti, quòd
illum pro hoc usu meo nutritivisti & educasti.
Beata viscera tua, quæ portaverunt hunc æter-
ni Patris filium, & beata ubera, quæ lactaverunt
Christum Dominum. Tu in me illum ample-
ctere. Tu illi canta in corde meo illud tuum
Magnificat, quo SS. Trinitatem delectasti: Tu
mihi concede illos tuos affectus amoris, quibus
eundem sive in utero, sive in ulvis tuis pro-
cuta es: ac demum impetra quæso mihi ab il-
lo vel micam donorum & gratiarum, quas ipse
tibi pro hospitio rependit.

CAPUT XIII.

Actus Virtutum Theologicarum
& Moralium.

*Habentur in Corde Sancto Theophili Martiani,
a nobis edito, quò Lectorem remittimus.*

CAPUT XIV.

Praxis Laudandi DEUM.

IN qualibet creatura, quam sensu percipis, adora, lauda & ama aliquam perfectionem Dei, in tali creatura relucentem. v. g. in cœlo magnitudinem, in sole claritatem, in flore pulchritudinem: *O quàm pulchrior, quàm clarior Domine, &c.*

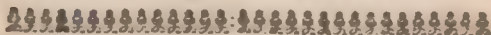
2. DEO age gratias pro creatione, conservatione, cooperatione, gubernatione, omnium & singularum creaturarum. O Domine sis benedictus in æternum, qui me cum hoc Sole illuminas, cum hoc igne calefacis, cum hoc flore recreas, &c. Quot stellæ in cœlo, quot guttæ in mari, quot atomi in terra, quot creaturæ in hoc universo sunt, fuerunt & erunt, toties te pro omnibus & singulis momentis creationis ipsarum, & conservationis, nec non concursus tui cum ipsis, laudo & glorifico.

3. Omnia bona opera omnium hominum & Angelorum, quæ tibi Domine unquam placuerunt, vel adhuc placebunt, approbo & tibi offero ad gustum tuum: è contra quot peccata in hoc universo fuerunt, sunt & erunt, toties illa detestor, & retracto, teq; amo super omnia, in recompensationem aliquam pro illis

4. Facio tale pactum ò Deus tecum. Quoties per hunc diem respirabo, toties in me volo trahere corda, & affectus electorum tuorum, atq; illis tones te amare, & laudare, & quidem in
pro:

proportione geometrica dupla; ita ut sequens affectus sit duplo intensior, quam fuerit præcedens

5. Conversus ad quatuor Orbis partes, quater genu flecte, adorando Deum nomine omnium hominum in mundo viventium, præsertim fidelium & peccatorum, dicendo cum Seraphinis: *Sanctus, Sanctus, Sanctus. Dominus Deus vel: Regi seculorum immortali soli Deo honor & gloria.*

CAPUT XV.

De modo colendi Christum Dominum, & Festa ipsius per Annum celebrandi.

Uniuersaliter ad cultum Christi Domini hæc conducent.

1. **F**Requenter illum adorare, siue in Eucharistia, siue in cœlo, ubi illum contempleris ut Governatorem, ut summum Pontificem, ut omnium gratiarum Dispensatorem, dicetq; dum cœlum aspicias: *Sedenti in Throno, DEO, & Agno honor & gloria.*

2. Desiderare & procurare, ut gloria & amor Christi promoveatur ubiq; & semper.

3. Procurare ut actiones tuæ sint similes actionibus ipsius.

4. De illius officiis, excellentiis ac meritis, loqui, legere, meditari.

5. Ho-

5. Honorare illum in proximis tanquam caput in membris.

6. Offerre sæpius ipsius merita. SS. Trinitati, offerre etiam Patri æterno illud Sacrificium quod Christus Dominus perpetuo offert in cœlo: *Pater respice in faciem Christi tui.*

7. Elicere 33. affectus erga Christum in honorem 33. annorum ipsius vitæ. Sunt autem hi, vel similes.

Affectus erga Dominum IESVM.

Qui etiam disponi possunt per decades Coronæ.

1. *Adoratio.*

IESV Excellentissime, te adoro cultu latriæ verum DEUM ac supremum Dominum meum.

2. *Fides.* IESV veracissime, in te credo, & omnia quæcunque revelasti, firmissime amplector propter te.

3. *Spes.* IESV Benignissime, in te spero & per merita tua, veniam, gratiam, & gloriam.

4. *Amor.* IESV Amabilissime, te super omnia bona creata ætumo, ac diligo toto cordis mei affectu.

5. *Gratulatio.* IESV Perfectissime, cum tota Ecclesia gratulor tibi, & gaudeo de tua Divinitate, de omnibus excellentiis tuis.

6. *Gratitudo.* IESV Beneficentissime, pro tua incarnatione, doctrina meritis, Sacramentis & pro gratis omnibus, sis benedictus in æternum.

7. *Zelus glorie Christi.* IESV Honorabilissime, desidero ut ab omnibus creaturis rationalibus super omnia lauderis & ameris in æternum.

8. *Dolor.* IESV Dignissime, doleo super omnia mala, de omnibus peccatis, negligentis, ac irreverentis, quibus aliquando à me, & ab omnibus peccantibus offensus es.

9. *Oblatio sui.* IESV Liberalissime, totus sum tuus, eroq; in æternum, sicut tu totus meus esse voluisti.

10. *Petitio.* IESV Misericordissime, per vulnera tua esto mihi IESVS & Salvator nunc & in morte mea.

Hi affectus cum semper usurpari possint, sunt tamen alij, qui magis sunt accommodati singulis festis Salvatoris, de quibus aliquid dicendum.

In Adventu Exercitia.

1. **V**isitabis sepius in utero Beatissimæ Virginis Christum, tanquam in carcere pro liberatione tui existentem, & in honorem novem mensium, quibus ibi mansit, elicies novem actus, quales sunt, Fides de Incarnatione Verbi Divini, Adoratio ejusdem Verbi Incarnati, Amor ejusdem, in unione amoris, quo illum in utero suo amavit Beatissima Virgo, Gratiarum actio pro beneficio Incarnationis & similes.

2. Quoniam DEUS per incarnationem specialiter manifestavit sua attributa, benedices omnia & singula, hoc modo: Domine sis benedicta ab omnibus, super omnia tua Potentia, quam

quam ostendit, uniendo tam mirabiliter Verbum humanitati. Sit benedicta Sapientia tua, qua invenisti modum tam proportionatum salvandi genus humanum. Sit benedicta liberalitas tua, qua nobis filium tuum, & omnia cum illo donasti. Sit benedicta Misericordia tua, qua nostras misérias suscepisti. Sit benedicta Iustitia, cui ut satisfaceres ad æqualitatem pro nostris peccatis, carnem passibilem suscipere voluisti &c.

3. Imitando VERBUM Incarnatum, in honorem ipsius muti & humiliati, hoc tempore exercebis te potissimum in refrenandis vitiis lingue & in actibus humilitatis. Item ad imitandam unionem hypostaticam, exercebis te in unionem morali cum DEO, quæ consistit in destructione amoris proprii, qui est velut substantia hominis veteris & terreni, & in amore DEI, per quem homo, unus cum DEO spiritus efficitur.

4. *Petitiones* hoc tempore istæ possunt esse: VERBUM Incarnatum de celo in terram descendens, da ut ego hinc in celum tendam, & perveniam. Fili DEI, qui factus es filius hominis, da ut ego fiam Filius DEI.

O Sapientia Incarnata, quæ ad me docendum venisti, da ut observem doctrinam tuam.

Tessera hoc tempore frequenter repetenda, sit hæc: Veni Domine, & noli tardare.

In Nativitate Domini.

1. **A** Liquoties de die, nunc cum Pastoribus, nunc cum Angelis cantantibus Gloria in excelsis, nunc cum Virgine, salutabis & adorabis in stabulo Christum natum, hoc modo: V E R B U M Incarnatum, ador in hoc parvo tuo corpore, immensitatem tuam, qua cœlum & terram imple. Adoro in hac paupertate divitias gloriæ tuæ. Adoro in hac tenella ætate, tuam æternitatem. Adoro in hac muta infantia tuam sapientiam infinitam. Adoro in hac carne mortali tuam immortalitatem. Salve Rex Regum, Rex pacifice, Princeps pacis, veni & impera nobis. Salve ò lux mundi illuminans pastores: illumina quæso tenebras meas. Salve pastor, quærens in hoc stabulo ovem perditam: quære me, quia ovis sum perditus. Salve Magister veritatis, docens ex hac Cathedra præsepi: doce me facere voluntatem tuam.

2. Toto die per imaginationem versaberis in sacro stabulo, in quo natus est Christus. Itaque decumbes prope bovem & asinum, qui Christo præstabat obsequium. Dum te indues, recordaberis tasciarum Christi Infantis. Dum comesdes, recordaberis lactis virginis, quo Christum Virgo Mater nutrebat. Audiendo cantum, recordaberis cantus Angelici in stabulo. Dum examina facies, putabis te cum S. Iosepho vertere stabulum, iuxta illud Davidis: *Sciopebam spiritum meum.*

3. Com

3. Communio sacra sic fieri potest. Cor tuum stabulum, in quo Christus nasci debet per gratiam, quam immundum & bestialibus affectibus plenum! Primo ergo te humiliabis coram Deo. *Secundo*. Emundabis cor tuum per contritionem. *Tertio*. Videndo quod non sit locus Christo nato in diversorio, invitabis eum ad cor tuum, petesq; a Beatissima Virgine, ut filium suum in corde tuo tanquam in duro præsepio deponat. *Quarto*. Sic introducto Christo per Communionem ad stabulum cordis tui, varia illi obsequia præstabis: itaq; adorabis eum cum Pastoribus ac Magis, offeresq; aliquam spontaneam incommoditatem, quam suscipies in honorem Christi, aliquid simile in sua Nativitate patientis. Complecteris ipsum affectu S. Iosephi & Beatissimæ Virginis, ac velut Bos & Asinus, comparatus scilicet jumentis insipientibus, eundem amore tuo ferventi calefacies. Ligabis fascis non tam illum, quam tuam rebellem voluntatem faciendo aliqua sancta proposita. Parabis balneum illi ex lacrymis contritionis, & compassionis erga Salvatorem tuum, jam in sua Infantia pro te pati incipientem. *Quinto*. Obturabis foramina sensuum tuorum, interdum custodiendo oculos, linguam, aures, ne ventus frigidus tepiditatis incommodum offerat Christo, quem in cor tuum suscepisti.

Tissera hujus diei, in singulas horas pronuntianda hæc erit: VERBUM CARO FACTUM EST, & habitavit in nobis, Vel: IESU tibi sit gloria, qui natus es de Virgine. In

In novo Anno.

1. **R** Evocabis in mentem beneficia, quæ hoc anno a Deo recepti, & in gratiarum actionem offeres IESVM in circumcissione cruciatum.

2. Cum dolore commemorabis tibi peccata quibus DEVM anno clastro offendisti, & in Sanguine Christi in circumcissione effuso, abluere animam tuam, statuesq; firmiter pro anno sequenti melius Deo servire, & vitare peccata, præsertim aliquid gravius a particulari

3. Pro strena offeres SS. Trinitati IESVM natum & circumcissum, per quem pro stre a vicissim petes benedictionem & gratiam sancte vivendi in anno sequenti.

Tempore Passionis

I.

N ullum diem omittes, quo aliquid de Passione Domini non mediteris, vel legas ea quæ inferius habentur.

2. Mortificationes hoc tempore crebrius usurpandæ, quales sunt disciplinæ, catenulæ, somnus in lecto durior, &c. &c. In honorem flagellationis, vinculorum, & crucifixionis Domini.

3. In Actionibus ordinariis retinebis memoriam Domini patientis, juxta ea, quæ circa hoc dicta sunt cap. 3.

4. Videndo Imaginem Christi patientis, vel audiendo aliquod mysterium passionis, excita-
bis

bis in te affectum gratitudinis, & offeres Christum patientem, pro tuis peccatis, quatenus Christo patienti oppositis. v g Sudorem Christi pro tua tepiditate in obsequio Divino, flagellationem pro sensualitate, spineam coronam, pro ambitione, contemptum Domini, pro superbia, crucifixionem pro impatientia, &c.

5. Curabis pro tua parte compensare ea, quæ Dominus pro te patitur. Itaque adorabis Majestatem ejus contemptam, amabis Bonitatem infinitam odio habitam, laudabis & glorificabis Sapientiam derisam, Innocentiam contumeliis affectam, Sanctitatem inter sceleratos reputatam, dicendo: *Domine quot contemptus, quot contumelias, quot odia pertulisti, tot tibi offero affectus laudis, honoris, amoris.*

6. Affectu compassionis omnia & singula vulnera Salvatoris salutabis hoc modo: Ave sedes Sapientiæ Caput salvatoris mei, pro mea superbia coronâ spineâ redimitum: heu me! ego te meis cogitationibus superbis, inhonestis, &c. ceu spinis laceravi. Ave frons sole serenior spinis cruentata, in lapsu perculsa ignoscere quæso inverecundiæ meæ. Avete Oculi, cœli sidera, pro me velati, contuli, livore pleni: adoro vos, & damno meam curiositatem, vanitatem, &c. Avete Aures, portæ cordis, semper ad orationem nostram apertæ, & in Passione contumeliis sauciæ: utinam aures meæ sint apertæ inspirationibus divinis. Ave vultus Angelis desiderabilis, per

per alapam tuam, per spura; non te avertas à me. Ave dulce Os, pro me felle & fusi cruciatum Ave Collum funibus contrictum, felle imbutum, propter meam intemperantiam. Avete Minus, unde bona omnia procedunt, ligatæ & clavis transfixæ, pro nostris rapinis, vindictis, aliisque manuum peccatis. Avete pedes perforati. Ave Latus apertum, porta Domini, per quam Iusti intrant, fenestra humanitatis; intrem & ego per Te ad vitam æternam. Ave deniq; Cor Domini mei dulcissimum, Regia charitatis, refugium miserorum, meis voluntatibus afflictum, cruciatum, ac tanto erga nos amore accensum, per hoc ipsum Cor tuum. Te rogo bone IESU, ne permittas ut saguis tuus pretiosus sit pro me frustra effusus.

Tessera hujus temporis. Qui passus es pro nobis IESU Christe miserere nobis.

In Resurrectione Domini.

1. Salutabis Christum Dominum Redivivum cum Beata Virgine, cum sanctis mulieribus, cum Apostolis &c.
2. Credes firma fide, eum resurrexisse verè.
3. Sperabis per mortem ejus felicem resurrectionem.
4. Gaudabis de ejus resurrectione, & de donibus gloriosi corporis.
5. Petes a vitis resurrectionem spiritualem.

Tessera hujus temporis, hæc erit: Vivat Iesus redivivus. Credo quod redemptor meus vivit.

In Ascensione.

FRostratus ad pedes Christi Domini ascendens, cum Beata Virgine, & Apostolis, valedicens ipsi, & gratias ages pro laboribus spatio 33. annorum toleratis, ac pro consummato opere nostræ redemptionis

2. Offeres illi abeunti pro viatico cor tuum, ut illud tecum accipiat, & à terra attollat, cœloque afigat. Offeres & aliquas tuas resolutiones ac proposita transmittenda per Christum SS. Trinitati, v. g. quòd Deum nullo peccato mortali offendere velis; quòd gloriam ejus majorem propagare cupias &c.

3. Petes humillime ut elevatis manibus benedicat tibi, illa benedictione, quam dedit SS. Apostolis.

4. Gaudebis de gloriosa ejus ascensione & exaltatione nominis ipsius, ac de illo amplexu, quo SS. Trinitas Christum suscepit in cœlo.

5. Gratias ages SS. Trinitati pro ista exaltatione triumphali Christi Domini. Gratias item ages Angelis, & SS. Patriarchis, quòd Christum triumphantem ad cœlum deduxerint, ibique Regem suum adoraverint.

6. Adorabis in cœlo Christum, ut Regem, supremum Pontificem, ut Advocatum, & Thesaurarium.

7. Desiderabis cum illo esse, & vivere in ætæternum.

Tessera huius diei sit hæc: IESU tibi sit gloria,

Dy

qui

qui victor in celos redit. Sedenti in Throno DEO,
 & Agno honor & gloria.

Die Pentecostes.

Tale exercitium proponit
 R. P. Gaspar DRUZBICKI Societ. IESV.
 in MSS.

I.

CONcipiatur æstimatio dignitatis, bonitatis,
 potentiz, quam habet Spiritus Sanctus.

2. Desiderium eius presentiz.

3. Investigatio eorum, quæ me impediunt,
 quominus Spiritum Sanctum plene cupiam,
 cupientem se mihi per sua dona copiosa com-
 municare.

4. Mei abiectio, humiliatio, annihilatio, in
 eius conspectu.

5. Addi potest gratiarum actio, pro descen-
 su in Apostolos, & pro omnibus illustrati-
 onibus ac inspirationibus, mihi à Spiritu Sancto
 datis.

6. Addi potest dolor de defectibus, quibus
 restiti Spiritui Sancto, eumq; in me contristavi.

7. Invocatio eiusdem ad animam, tanquam
 ad templum suum; veniat ignis ad frigus, aurum
 ad lutum, spiritus ad carnem. Ubi adhiberi po-
 test intercessio Beatæ Virginis & Apostolorum
 recipientium Spiritum Sanctum.

8. Petitio eorum donorum à Spiritu Sancto,
 quibus hodie replevit Beatam Virginem &
 Apostolos.

Tessera

Tessera huius diei: Veni Sancte Spiritus, & emitte cœlitus lucis tuæ radium. Veli: Cor mundum crea in me D.E.U.S, & Spiritum rectum innova in visceribus meis. Ne projicias me à facie tua, & Spiritum Sanctum tuum ne auferas à me. Psal. 50.

In Festo Corporis Christi.

Præter ea quæ dicta sunt de visitatione SS. Sacramenti, quam in hoc festo sæpius repetere par est, ad devotionem sequentes invabunt:

Affectus erga SS. Sacramentum.

I.

Credo firma fide, & confiteor Domine IESU Christe, te in hoc Sacramento esse verum Deum & hominem, & quidquid Sancta Mater Ecclesia credendum proponit, firmissime amplector.

2. Adoro te, hic præsertim, cultu latriæ, affectu totius Ecclesiæ militantis & triumphantis.

3. Gaudio de omni honore & gloria, quam habes ab Angelis, & fidelibus per totum mundum, in hoc Sacramento.

4. Doleo de omnibus hæresibus, blasphemis, sacrilegiis, irreverentiis, quibus ab hæreticis & malis Catholicis in hoc Sacramento offenderis.

5. Ago tibi gratias cum tota Ecclesia tua, pro instructione, administratione, & usu huius Sacramenti, tam mihi quàm aliis, concessio.

6. Desidero, ut ab omnibus creaturis rationalibus adoreris, & glorificeris in hoc Sacramento, & dignè suscipiaris &c.

7. Do-

7. Domine totus sum tuus, eroque in æternum, licet totus meus esse voluisti in hoc Sacramento.

8. SS. Trinitas respice in faciem Christi tui hic vere præsentis, quem tibi nunc offero, in sacrificium Latreuticum, Eucharisticum, Propitiatorium, Impetratorium.

9. Da mihi quæso gratiam, ut te in hoc Sacramento, prout opereris, colam & suscipiam, ac deum in celesti convivio da, ut te fruatur in æternum.

Tessera huius diei ad singulas horas repetenda: Laudetur SS. SACRAMENTUM.

.....

CAPUT XVI

Breves Meditationes de Passione

Domini.

Christus Valedicit SS. Matri.

I.

Considera anima mea, quàm obediens fuerit Christus voluntati Patris æterni, cui ut obediret, voluit etiam Matri suæ Sanctissimæ, quam a deo amabat, valedicere, ipsamq; relinquere, attingere, properando ad crucem & dolores ac cruciatus acerbissimos. Tu verò quoties ad DEI inspirationes obfurdescis! quàm nimis es affixus rebus creatis, quæ te in amore DEI impediunt! Erubescere coram DEO, & nunc tandem dic vale omnibus salutis impedimentis, quam.

quamvis tibi charissimis, idq; amore Christi, & studio imitandi ipsum.

2. Considera, quo dolore, quibus lacrymis excepit hanc valedictionem Filii sui SS. Mater, quæ tantopere Christum, non ut hominem tantum, sed etiam ut DEUM dil gebat: ex altera parte, vide quam patienter, hoc triste nuntium tulit; non conquerendo, non figa ulla impatientiæ ostendendo, sed potius conformando se divinæ voluntati. Tu verò dum privus aliquo solatio, dum tibi DEUS aliquam afflictionem immitit, quam impatiens es! quam DEI voluntati repugnas! Dole igitur & dede tuas impatientias. Resigna te DEO ad omnes afflictiones. Compatere afflictæ SS. Matri, pete ab illa patientiam in adversis.

Christus Orat in horto.

I.

CONsidera, quâ reverentiâ Christus orat Patrem, quâ attentione, quâ devotione. Orat prostratus in terram, orat separatus a discipulis, in loco remoto ab omni strepitu, tempore noctis quieto. Et tamen fuit æqualis Patri, non fuit obnoxius distractionibus in orando. Tu verò quam irreverentur, quam distracte, quam repide oras, loquerisq; cum DEI majestate, cum sis pulvis & cinis, ac vilis rancula. Erubescere, dolo, propone emendationem, pete à Christo donum orandi, & ejus orationem offer DEO, pro tuis in orando defectibus.

2. Con-

2. Considera alias virtutes orationis Christi; fuit enim conjuncta cum Filiali fiducia, cum diceret, *Pater si possibile est.* Fuit cum DEI voluntate conformis, cum diceret: *Non mea sed tua voluntas fiat.* Fuit perseverans, cum tribus horis, ter eandem orationem repetierit. Disce à Christo orante, qualis tua debeat esse oratio. Vide an talis soleat esse. . Pete veniam, defecuum in orando. Propone Christum orantem imitari, & ad hoc opem ab ipso implora.

Christus tristatur & sanguine sudat.

1.

Vide & imaginare Christum pallentem, tristem, tædio afflictum, quales solent esse agonizantes, & considera, quòd hæc tristitia fuerit tanta, ut sufficeret ad mortem, prout ipse Dominus dicit: *Tristis est anima mea usq[ue] ad mortem.* Tum quære ex Christo: IESU voluptas cordium quis te adeò afflixit! Respondebit, ipse proculdubio, te fuisse causam tristitiæ, illa tua voluptate, illis tuis peccatis, quæ tunc Christus in horto videbat, & quæ tantopere tunc horrebat, ac detestabatur. Quibus expensis, excita in te summum odium, ac detestationem peccati, præsertim illius in quod sæpius laberis. Pete à Christo mœrente contritionem de peccatis. Statue aliquod solatium Christo mœrenti afferre. Commenda Christo agonizantes, tuamque agoniam, & illa tua tædia extrema, pavorem ac tristitias, conjunge Christi tædiis, pavori ac tristitias.

2. Vide

2. Vide Christum, sanguine sudantem, vide defluentes guttas sanguinis primò in vestem, deinde in terram. Hæc admiratus, quære causam huius prodigiosi sudoris; quæ non est alia, nisi quod Christus pro salute tua, tantum laboraverit usq; ad sudorem sanguineum. Tu verò quàm parum laboras pro salute tua, quid hactenus pro illa ardui superasti? Cui tentationi usque ad sanguinem reititisti? quid heroicum generosè fecisti? Confundere. Collige istas guttas sanguinis tanquam gemmas pretiosas, & repone in corde tuo. Suppone terram cordis tui isti pluvie sanguineæ, & pere à Christo, ut hoc rore pretioso cor tuum aspergat, reddatq; fertile ad producendos flores & fructus virtutum. Deniq; statue, usq; ad sudorem, usq; ad sanguinem, pro DEO, pro cœlo, pro anima tua generosè operari.

Christus Comprehenditur

1. **C**on sidera ex una parte furorem satellitum, quo in Christum velut in agnum lupi irruerunt, eumq; funib⁹ & catenis ligarunt ad instar prædonis. Ex altera parte vide mansuetudinem Christi, non repugnantis, sed sponte manus offerentis ad vincula. O Samson invictissime, quis te his compedibus ligavit? Nemo alius ò anima nisi amor tui, aut potius peccata tuæ; ait enim per Prophetam: *Funes peccatorum circumplexi sunt me gratis*. Ergo tam duro eris corde, & videns amore tui ligatum DEVM ho-

minem; non permittas te ab eo ligari, non catena ferrea, sed aurea amoris? Non ut amittas libertatem & vitam æternam. Inuitat tamen tu ad portam cordis tui pulsans DEVS, ut te liget sibi in victimam, sibi que adstringat. Dona te aliquando ipsi, qui se tibi ad tam dira tormenta donavit. O Domine liga cor meum amore tuo; liga memoriam, ut tui solius recordetur, oculos ne videant vanitatem; liga manus, ne operentur iniquitatem; liga linguam, ne quod tibi displicet loquatur; liga pedes, ne ambulent in via peccatorum; liga me totum vinculis charitatis, ut vivam totus tuus in æternum.

2. Christus tam crudeliter ligatus, ad terram à nefariis satellitibus prostermitur, eorumque pedibus conculcatur. Vide anima mea, Dominum gloriæ, Regem majestatis, cui curvatur omne genu, qui sedet super Cherubim, cujus cælum sedes est, super pedibus vilissimorum hominum jacentem. O quantum se demisit pro te tanta majestas! & tu pulvis & cinis, terræ vermiculus, tam studiosè alta petis, omnibus cupis eminere, nulli vis subisci. Offer Deo istam Christi humilitatem, pro tua superbia, pete hanc virtutem a Christo pro amore tui conculcato.

Christus ad Annam alapâ ceditur.

1. **C**onsidera quomodo Christus ab Anna Pontifice interrogat? de sua doctrina, cum modestè respondisset suam doctrinam esse publicam, ob hoc modestum responsum, ab uno ministro-

nistrorum alapam accepit. Expende quàm fuerit hæc alapa Christo tantæ dignitatis Persona, in tot spectantium præsentia, non solum graviter contumeliosa, sed etiam crudelis, cum fuerit inflicta manu armata, ita ut Christus in terram prolapsus sit. Contemplare ergo faciem Christi lividam, vide signa illius sacrilegæ manus, faciei Christi impressas; & obstupesce tantum scelus, Christoq; patienti compatere, sed simul vide tuam impietatem. O quoties & tu faciem Christi percussisti! non volendo audire ejus vocem, qua tibi ad cor loquitur, contemnendo ipsius vocationem ad statum meliorem, non æstimando Christi consilia. Igitur cum dolore pectus tuum percutere, & osculare Crucifixi imaginem, petendo veniam, & emendationem proponendo.

2. Considera patientiam & mansuetudinem Christi: pro tam crudeli & ignominiosa alapa, non evocat e cælo fulmina, non malum imprecatur, non signum ullum impatientiæ ostendit, non prorumpit in verba mordacia, sed mansuetissime respondet: *Si malè locutus sum, testimonium perhibe de malo; si autem bene, quid me cadis?* Admirare hanc patientiam & mansuetudinem; simul te reflecte supra tuam impatientiam, dum uno verbo, una levi confusione provocatus, tam facilè excandescis, nihil nisi minas & vindictam spiras, in tot verba aspera & maledicta prorumpis. Confundere, disce à Christo mansuetudinem & patientiam, eamq; propone, ac pete à Christo mansuetissimo. Chri.

Christus apud Caipham.

I.

Vide Christum ligatum stare cum omni modestia ante Caipham; Considera quam iniuste ipsa innocentia & virtus DEI in illo concilio accusatur! quomodo ille qui est Sanctus Sanctorum, & author vitæ, pronuntiatur blasphemus, & reus mortis judicatur. Hinc agnosce, quàm sint erronea judicia humana, quæ Christum condemnarunt, ac proinde quàm parvi sint æstimanda. Tu verò quàm studiosè ea quaeris! quantum affligeris, cum iniuste accusaris aut condemnaris. Erubescere, & disce exemplo Christi pati accusationes, calumnias, & iudicia hominum, atq; ad hæc toleranda te offer, amore Christi iniuste accusati & condemnati, à D E O auxilium petendū.

2. Considera alias injurias, quas hac nocte passus est Christus in domo Caiphæ. Nam alligatus ad columnam, fuit expositus tanquam meta opprobriorum furori satellitum, quorum aliqui velarunt faciem ejus, alii pugnīs & alapis eum cædebant, alii in faciem ejus spuebant, alii capillos evellebant. Admirare hoc spectaculum & comparere ex corde Christo, tanta pro amore tui patienti, simul etiam dolo, quòd tu quoque velare soleas oculos Christi, quando ita liberè peccas, ac si te peccantem DEVS non videret. Dole, quòd in faciem Christi spuas, dum in præsentia illius effutis verba inhonestas, spu-

tis

eis omnibus turpiora. Dole, quòd Christo aliam indigis, cum alios confundis, & ex amore Domini tui abhinc seriò corrige corrigenda.

Christus apud Pilatum.

I.

CONSIDERA calumnias Christo impositas à Iudeis apud Pilatum, tam enormes. Nam appellatus est malefactor, seditiosus, ambitiosus, læsæ maiestatis reus: & tamen fuit innocens, segregatus à peccatoribus, Sanctus Sanctorum. Ex altera parte considera silentium Christi, cum nec per se, nec per alium voluerit refutare calumnias, licet facile potuerit, & licet faventem sibi Iudicem habuerit. Hinc vere reflexione supra te facta, vide, an tu quoq; in aliquo innocente Christum non es calumniatus, an non infamaveris, & detestare hoc vitium, ac pete à Deo charitatem proximi. Deinde vide quòd silentio toleras calumnias, iniquas accusationes, detractiones, & ad illas tolerandas te resolve amore Christi, petendo patientiam.

2. Expe de illa verba Christi, cum interrogatus a Pilato: *Ergo Rex es tu?* Respondit: *Regnum meum non est de hoc mundo.* Quibus verbis docet Christus, nos, qui Christum adoramus, non debere inhiare mundanis divitiis honoribus, voluptatibus, quæ omnia transeunt, sicut, fumus & umbra, sed potius studere congregandis meritis, & divitiis æternis, spectando in omnibus nostris actionibus Regnum cælorum, & glori-

gloriam æternam, ad quam creati sumus. Tu vero ô quantum affixus es mundo ejusq; fallacius! quam raro ad bona æterna & cœlestia aspiras! & tamen te Christi sequacem esse dicis. Erubescere mendacium istud, & pete à DEO gratiam, ut tibi vilescant omnia transitoria, & clara sint bona æterna.

Christus apud Herodem.

I.

CONSIDERA quomodo Christus per plateas urbium publicas, spectante populi multitudine, cinctus funibus & catenis, ab uno tribunali ad aliud, tanquam Latro ducitur, aut potius trahitur; quomodo à satellitibus nefariis, nunc pugnis, nunc calcibus tunditur, quomodo ab insolentissima plebe, cui tot beneficia præstitit, illuditur, luto & lapidibus inpetitur, jam latro, jam falsus Propheta, ac deceptor hominum, proclamatur. Ex altera parte eleva mentem, & considera in Christo illam adorandam Majestatem, cui serviunt Angeli, quæ rebus omnibus dominatur; illam potentiam, cui nemo resistere potest; & hæc obstupescens exclama: Pro me, pro me, vilissimo vermiculo, talia Deus patitur, pro me conculcatur, pro me Deus ligatus, irrisus, &c. Et hoc sæpius repete, donec cor tuum accendatur; tunc enim prorumpes in affectum compassionis erga Christum, talia patientem, & in affectum doloris de tuis peccatis, quæ fuerunt causa Christo harum afflictio-

onum. Deinde amore Christi facies propositum vitandi hoc vel illud peccatum, item vincendi hunc vel illum respectum humanum, & repugnantiam in obsequio Divino.

2. Considera Christum, qui est Sapiaentia DEI infinita, ab Herode ejusq; aulicis contemptum, & pro stulto habitum, irritum, atque veste alba indutum, ut ab omnibus pro fatuo haberetur, & ita per plateas reductum ad Pilatum. O quæ tunc probra, quas irrisiones audivit cum summa patientia, ab illa fæce hominum innocentissimi Salvator! & tu ab omnibus vis honorari, laudari, adorari, cum id nec ob sapientiam, nec ob patientiam merearis. Confundere de hac tua ambitione, disce à Christo, contemptus, irrisiones, ac probra, ejus amore pati; hæc enim sunt insignia servorum Christi, quibus ipse indutus fuit apud Herodem. Pete etiam à Christo vestem albam puritatis quam ipse nobis hac irritoria veste comparavit.

Christus redit ad Pilatum

I.

EXpende Christi ignominiosam cum Latrone Barabba comparisonem, atq; Barabbæ præ Christo electionem: quod o quantum dolore Christo attulit! cum vidit se adeo contemptum ab illo populo, quem tot beneficiis cumulavit. Sed tu quoq; an non præfers Barabbam Christo? Quando magis adhæres suggestioni Dæmonis, quam inspirationi Divinæ: quando
pluris

pluris æstimas mundi voluptatem, diuitias, honores, quam Christi gratiam & vitam æternam; quando Christi voluntatem postponis tuæ voluntati, rationem sensui, spiritum carni, æternitatem bonis temporalibus. Deplora ergo istam cœcitatē tuam, deprecare Christum & ex nunc illum ejusq; gratiam æstima super omnia, supra diuitias, supra amicos, supra famam, supra voluptates &c.

2. Considera vociferationem Iudæorum clamantium: Tolle, tolle, crucifige; hos plausus reulit summa Sapientia, summa Sanctitas, summa Beneficentia Christi, & tu tantopere ambis laudem humanam, & plausus, adeo affligeris, cum illis cares, quibus tamen undiq; indignus es. Confundere & hinc discere contemnere laudem humanam, & gloriam à solo DEO querere, apud quem solum vera est laus, & quidem æterna.

Christus Flagellatur

I.

EXpende Christi in conspectu tot hominum probrosam nuditatem, ante flagellationem. Quanta ibi fuit Christi verecundia, de qua dicit ad Patrem in Psalmo: *Tu scis confusionem & reuerentiam meam!* Quantum vero te amavit! qui amore tui vestitus etiam spoliari voluit, ut te, vere gratiæ & virtutum, ac stola gloriæ indueret. Propter te eo devenit DEUS, qui cœlum stellis, terram floribus, aves plumis, Auge os
gloriâ

gloria vestit, ut amore tui factus sit nudus. Tu iam vide, quid te par sit facere, amore huius Domini. An non expedit, ut te spolies omnibus affectibus inordinatis, omnibus solatiis, omnibus commoditatibus, ut Christum Ducem tuum nudum, miles nudus sequaris.

2. Vide Christum ad columnam atrociter fribus ligari non reluctantem, non resistentem, sed ultro manus ligandas offerentem. Admirare hanc Christi obedientiam, eumq; imitari stude, ut propter DEUM non satellitibus sed superioribus tuis prompte, obedias, & præsertim ut obedias DEO, dum tuam libertatem vult ligare, & te sibi adstringere nexu amoris.

3. Considera diram Christi flagellationem. Dira fuit ex parte temporis, quia iuxta aliquos duravit una hora & mediâ. Dira ex parte flagellorum, quæ constabat ex nervis, catenis ferreis, virgis spinosis. Dira ex numero plagarum, quatum numerantur 6666, à planta pedis usq; ad verticem Christi. Dira ex rabie carnificum qui partim pecuniis conducti à Iudæis, partim à Dæmone incitati, crudelissimè sæviebant in Christum, alii aliis succedendo. Deniq; dira fuit ex parte carnis & complexionis Christi delicatissimæ. Vide ergo in carne Christi sulcos, vide sanguinem defluentem in terram, vide totam carnem laceratam, vide ossa transparentia: & te ipsum huius laniens reum agnosce. Hæc enim patitur Christus propter tuam libidinem, propter tuas carnis delicias. De his igitur dolo,

Chri.

Christo compatere, & firmiter propone fugam omnis voluptatis carnalis, & carnis mortificationem. Deniq; in sanguine Christi in hac flagellatione effuso, animam tuam contaminatam lava, dicendo cum Psalmista; Amplius lava me Domine ab iniquitate mea, & à peccato meo munda me, &c.

Christus spinis coronatus.

I.

EXpende amorem Christi erga te. Non satis fuit ipsum tam copiosum pro te sanguinem effudisse in flagellatione: una adhuc pars corporis, nempe caput, superfuit à vulnere libera: & hanc etiam voluit pro te lacerari spinis. Vide ergo qua rabie milites imponunt Christo coronam spineam, eamq; capiti sacrosancto baculis crudelissime infigunt. Vide spinas, quarum plures numerantur quam mille, usq; ad cerebrum pertingentes, iuxta S. Bernardum. Vide sacrum cruorem copiosissime primò in faciem, deinde in corpus ex facie defluentem. Tu vero Christiane, ah quam Christo difformis es! qui caput tuum coronas cogitationibus lascivis, superbis, ambitiosis, quæ in has spinas conversæ, Christi caput laniant, Itane decet sub spinoso capite membrum esse delicatum? Itane Regis ad exemplum tui componeris? Ah depone aliquando amore Christi istas rosas evandæ ex capite tuo, & impone tibi coronam Christi spineam, quæ in auream in cælo conver-

MEUR.

2. Christi

2. Christo sic coronato, ad ludibrium traditur in manus arundo, loco sceptri. Vide quid Christo nundus offerat, & quid tibi etiam offerre possit. Nil nisi arundineum, nisi bona vacua, inania, fragilia. O quantum hoc dono tibi illudit! Cur ergo potius non amas aureum Christi sceptrum, Regni coelestis insigne? Cur tibi illudi permittis? Resi aliquando ad mentem, & solida præfer caducis, temporalia æternis.

3. Vide quomodo Christo illudunt milites, uno genu flectunt ante ipsum, & manu caput feriunt ac vulnerant. Regem appellant, sed regem dolorum faciunt. Regem adorant, sed arundine donatum. O quoties & tu ita Christo illudis, cum eum adoras orando, sed contemnis male operando, cum ipsum uno genu adoras, altero Diabolum: cum ipsi offers illa arundinea & fragilia proposita, illam arundineam omni spiritu vacuum pietatem. Erubescere hanc impietatem, & statue, Christum solida virtute adorare, hasq; illusiones compensa, dicendo cum Psalte: *Tu es ipse Rex meus & DEVS meus, ô Domine ego servus tuus & filius Ancilla tua.*

Christus damnatur ad Crucem, eamque bajulat.

I.

CONSIDERA pusillanimitatem Pilati: Is enim agnovit Innocentiam Christi, dicendo: *Ego nullam in eo causam mortis invenio: & tamen pro-*

E

pter

pter respectus humanos, propter gratiam conservandam apud Caiarem, propter vitanda odia Iudæorum; Christum injurissime damnavit ad Crucem. O Respectus humani intelices, an unum ad hoc impulsitis, ut Christum ejusque imitationem, ut vocationem reipueret, ut virtutem defereret, ut damnaret Christi consilia & præcepta? Ego ipse an talis non sum? Nolo deinceps esse o Domine, da mihi generosum animum omnes respectus humanos contemnendi, tibi; magis adhaerendi, & virtuti, quam amicis, quam mundo, quam carni, omnibusque aliis me a te avocantibus.

2. Vide Christum damnatum ad mortem crucemque onustum per vias publicas procedere, atque montem Calvarie conscendere, vide quam sæpe jam sanguine exhausto debilitatus, sub pondere crucis labitur, nec ullus adest qui illum in cruce ferenda juvare velit. A te igitur hoc solatium petit, illis Evangelii verbis: *Qui vult venire post me, tollat crucem suam, & sequatur me.* Non vult, ut tantam, tamque gravem crucem feras, quantam ipse tulit, sed tantum vult, ut feras crucem tuam, id est crucem parvam, crucem tuis viribus accommodatam, crucem tuis peccatis debitam. Cur ego remans? Cur te excusas? Cur humeros cruci Christi non submittis? Resolve te aliquando generose, & offer Christo ad portandam cum illo crucem, & discce non esse aliam ad cœlum viam, nisi hanc, qua Christus: *IVK, crucem ferens.*

Christus.

Christus Crucifigitur.

I.

CONSIDERA, Christo ante Crucifixionem in monte, Calvario, cum jam vix ignaret p[ro] debilitate oblatum esse vinum felle nullum. Quanta ista crudelitas fuit! Quam acerbum Christo tormentum! Quanta porro Christi erga nos Charitas, qui amore nostri, nullum sensum suum, etiam gustum, voluit esse a dolore immunem. Et tu an Christo vinum felle mistum non propinas? Cum illi offers illas devotiones tepidas, illa bona opera, tot imperfectionibus mista, cum in potu temperantiam debitam non observas. Dole de istis defectibus, atque hic & nunc offer aliquem actum heroicum, maximæ alicujus tuæ repugnantix victorem, quo gustum Christi felle exasperatum recrees.

2. Vide Christum vestibus ad carnem concreto sanguine adherentibus, non minus ignominiosè, quam crudeliter nudatum, ac planè excorticatum, prosternei in trabem crucis. Vide cum quantâ charitate extendit manus, & pedes, ut cruci affigantur. Vide quo furore carnicium membra sacrosancta extendantur, & clavis perforentur. Vide quomodo se Christus offert in hoc altari pro peccatis tuis, in sacrificium Deo Patri. Hic verò discè amore Christi, & spoliare commoditatibus in vestitu, in lecto, & alius, ut nudus, nudo Christo crucifixo te adstringas. Discè crucifigere carnem tuam, manuum

ne quid mali operentur; pedes ne per viam iniquitatis ad occasionem peccati ambulent, ac deniq; totum corpus tuum, ut dicere possis cum Apostolo: *Christi confixus sum cruci*. Itaque ad hoc te Christo Crucifixo promptè offer dicendo: *ô IESU pro me Crucifixe, volo tecum crucifigi, ut tecum vivam in æternum*.

3. Vide inauditum spectaculum, pendentem in cruce, medium inter latrones, qui in throno gloriæ est medius inter personas Divinas, nudum, lividum, undique cruentatum. Vide rivus sanguinis è manibus & pedibus, ac toto corpore in terram defluentes. Considera totum corpus, caput, oculos, faciem, manus, latus, & vide an aliqua pars à planta pedis usque ad verticem vacet dolore. Vide an aliquod solatium habeat à Patre, à Matre, ab amicis. Et hæc considerans, compatere ei toto cordis affectu, osculare omnia & singula vulnera ipsius, suppone cor tuum immundum & sterile, sanguini ex vulneribus mananti. Offer hoc sacrificium cruentum Patri pro peccatis tuis. Pete à Christo, ut tanti cruciatus pro te non sint frustra suscepti.

Christus Moritur.

I.

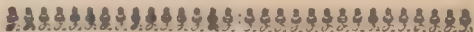
EXpende quòd Christus moribundus, Ioanni propter ejus castitatem eximiam, Beatam Virginem pro Matre testamento legavit. illis verbis: *Ecce Mater tua*. Tu quoque accede ad:
cru-

crucem tanquam ad lectulum Patris tui morientis, & valedicendo ipsi cum lacrymis, pete ab eo supremam benedictionem. Pete etiam, ut aliquid tibi testamento relinquat. Et si amator castitatis es, audies ab ipso tibi tradi B. Virginem pro Matre tua, atque de illa ad te dici: *Ecce Mater tua*. Vide ergo, ut affectu Ioannis illam deinceps ames illiq; servias.

2. Expende suprema illa verba Christi morientis. *Pater in manus tuas commendo spiritum meum*. Merito hoc dixit Christus; non enim habuit divitias, non honores, ipsum corpus jam per tot vulnera pane amiserat. Solus restabat spiritus, hunc ergo in manus Patris æterni reponit; quia dignus fuit complexu Patris, utpote spiritus purissimus, sanctissimus, Patri obedientissimus, ejusque amantissimus. Tu verò in illo extremo mortis agone, poterisne merito spiritum tuum in manus DEI redde-
re? Vide qualis sit tuus spiritus, vide cui servias, an DEO, an mundo, an carni; ab illo enim in fine vitæ præmium sperare debebis, cui tota vita servies.

2. Christus inclinato capite tradit spiritum. Inclinat caput, in signum obedientiæ, ex quâ moriebatur. Inclinat caput, ut tibi suum spiritum inspiret. Inclinat caput, ut tibi det supremum osculum benignissimus Pater filio prodigo. Et sic tandem paulatim deficientibus viribus color vultus mutatur, oculi clauduntur, ac denique DEUS Homo moritur. Moritur Do-

minus tuus, Pater tuus, Magister tuus, Pastor tuus &c. &c. Et adhuc lacrymas contines, petris scilicet durius cor meum? El liqueſce tandem aliquando in lacrymas, & deſſe tua peccata, quæ fuerunt causa mortis Filio DEI. Age gratias pro tam copioſa redemptione tuâ, & per mortem crudeliſſimam Chriſti, pete felicem mortem tuam, ut in manibus Chriſti, in præſentia DEI Matris moriaris, cum Chriſto æternum victurus.

C A P U T XVII.

De modis colendi DEIPARAM
Virginem, præſertim in Feſtis Ipſius.

Centum Exercitia Pietatis proponit erga DEI Matrem Paradifus Hagiophili, totidemque alia Diarium Marianum Nos aliqua, quæ magis uſui eſſe poſſunt, offeremus.

Exercitium I.

HAbere in promptu, & frequenter per diem uſurpare aspirationes jaculatorias ad DEI Matrem, qualis poteſt eſſe hæc S. Franciſci Xaverii: *Mater DEI memento mei. Domina opitulare.* Vel hæc B. Stanislai: *O MARIA ſis mihi propitia* Vel hæc: *Mater DEI, monſtra te eſſe Matrem* Hanc aspirationem conſueſcit Patri Gabrieli, uti & varia in ſuis anguſtis repetere obliſcit B.

Vir-

DECIMUM SEPTIMUM TOE

Virgo, dixitque: *Es tu mei jam oblitus?* Talis etiam hæc est aspiratio: *Mater amabilis amo te,* Et: *vivat MARIA, O MARIA quando te videbo!*

Exercitium I.

Singulis diebus se devovere B. Virgini in filium & mancipium, repetendo illam formulam Congregationi consuetam, *Sancta MARIA Mater DEI &c.*

Ita Marinus frater B. Petri Damiani, supplex coram ara DEI Matris, cui gulum suo collo profuse iniecit, & se non solum loco servi, sed etiam ut mancipium eidem dedicavit, quod ut re ipsa profiteretur, illo ipso loco se ipsum loco mancipii diverberavit, & loco tributi argenteum nummum ad cornu altaris DEIPARÆ deposuit. Alii deligunt & acceptant B. Virginem pro sua sponsa, exemplo S. Edmundi Archiepiscopi Cantuariensis, qui adhuc Philosophiæ studens, votum virginittatis emisit, ante imaginem DEI Matris, ejusq; digito, pro arrha suæ fidei, anulum aureum inseruit, cui insculptum erat: *Ave MARIA.* Similiter desponsavit sibi B. Virginem Pater Brunus à Sancta Cruce S. I. cui DEIPARA anulum in digitum inseruit.

Exercitium III.

Habere consuetas orationes ad B. Virginem, quas Ipsi singulis diebus ceu vestigal constanter percolvas. Pater Bernardinus Realinus Soc: IESU, recitabat quotidie Rosaria 12. Pater Balthasar Moralez 20. Ioannes de la Febure 30

S. Ludovicus Galliarum Rex, Sanctus Carolus Borromæus, Sanctus Vincentius Ferrariensis, recitabant quotidie majus B. Virginis Officium, compositum a Petro Damiano Cardinali, ante annos 603. Alii cum Alphonso Rodriguez quotidie recitant Officium de Immaculata Conceptione, quod B. Virgini plurimum placere, multis exemplis comprobatum est. Alii recitant Canticum B. Virginis cum 4. Psalmis, ex quorum literis initialibus componitur sacrosanctum nomen MARIA, uti faciebat Pater Ioannes à Campis S. I. Alii Litanias Lauretanas, quæ habent annexas Indulgentias 200 annorum, & juvant pro felici morte impetranda.

Exercitium IV.

DEfendere honorem B. Virginis, & cultum ipsius promovere. Ita Angelicus adolescens Ioannes Berchmans Sociæsu, votum edidit, defendendi Immaculatam B. Virginis Conceptionem, nisi aliter Ecclesia definiret, quod votum suo sanguine subscripsit. Ita Carolus S. Brigittæ filius, optabat æterna potius supplicia pati, quam permittere ut culpa suâ quidquam gloriæ Marianæ decederet, ob quem affectum meruit in Iudicio Particulari à B. Virgine defendi, & Dæmonum faucibus eripi. Ita Reges ac Principes pro honore Dæparæ ingentes fecere sumptus, Iacobus I. Aragoniæ Rex ultra duo millia sacrarum ædium, nomini Ejus dedicavit. Pulcherrima Imperatrix aram ipsi ex auro
cla-

elaboratam consecrav^t, gemmis undique distinctam.

I.annes I. Lusitanix Rex templum prope Ulissiponam exstruxit, ubi tantum argenti de no reliquit, quod quater centena nummum aureorum millia excederet.

Exercitium V.

Laudes B. Virginis sive voce, sive scripto celebrare.

Ita Sanctus Casimirus Polonix Princeps laudes ipsius cecinit. Ioannes Berchmans voto se obstrinxit, primum quem editurus esset librum, fore Apologiam Immaculatæ Conceptionis. Pater Iosephus Anchieta Soc: Iesu apud Barbaros obiens, 2806 disticha de B. Virgine, solâ memoriâ pro chartâ & calamo usus, composuit. Alii Alphabetum Elogiorum B. Virginis conficiunt, & sæpius recolunt, uti fecit Pater Alvarus Arias Soc: Iesu. Alii de ipsius Excellentiss ex condito colloquuntur crebrius, quod ipsum præscribit Lex I. Congregationis his verbis: *Sæpius inter se agentes, mutuò se ad ejus amorem & cultum, studeant impellere, & ardentem quandam cupiditatem Sanctissimi nominis ejus extollendi.*

Exercitium VI.

Legere vel meditari de Excellentiss, Virtutibus, Beneficiis DEIPARÆ, præsertim diebus Sabbathi, & in festis ipsius. Ita Pater Francisc⁹ Suarez nostrorum Theologorum Princeps,

singulis festis B. Virginis in meditatione circa ejus virtutes, duas horas infundebat. Hoc mirum est, ex memoria propria & intellectu, facere sacellum B. Virginis, imaginibus ipsius ornatissimum, ut nulla alie prophane locum habeant.

Exercitium VII.

ANte Actiones benedictionem, à Dei Matre petere.

Ita B. Stanislaus Kostka, Romæ in Tyrocinio Societatis degens, mane & vespere, se versus templum S. Mariæ Majoris obvertebat, & flexo utroque genu, ab Ea precabatur benedictionem, oblato illi invicem suo corde.

Ita etiam S. Catharina Suetica, ad initium cujuscunque actionis præmittebat: *Ave MARIA*. Et Pa. et Gonzalvus Gomez Soci. Iesu, priusquam loqueretur, nomine *MARIÆ* decies prolato, linguam suam consecrabat.

Exercitium VIII.

AMore Beautissimæ Virginis vincere tentationes, & heroica opera exercere. Ita quidam infans lascivix consuetudine liberatus est, cum se ex consilio Sancti Bernardi, primo per triduum amore SS. Trinitatis, deinde per aliud triduum amore Beautissimæ Virginis à flagitio continuisset.

Ita plurimi amore *DEI* paræ, visum, gustum, linguam, mortificant, vimque sibi faciunt, ut rapiant Regnum Dei.

Exer.

Exercitium IX.

Virtutes B. Virginis imitari.

Hoc genus colendi B. Virginem est præstantissimum, illique gratissimum, & præscribitur in prima lege Congregationis, his verbis: *Vitæ morumq; integritate, virtutum illius præstantissimarum exempla imitari conentur.* Nam ut ait S. Ambrosius lib. 2. de Virg. *Quicumque sibi MARIÆ optat præmium, imitetur exemplum.*

Præcipua verò cultorum Deiparæ cura esse debet, imitari ipsius Angelicam mentis & corporis puritatem, qua virtute nihil est ipsi gratius, cum eam ipsa fundaverit in mundo, quæ prima Votum Virginitatis emisit. Ita B. Aloysius, ita Alexander Bertius adhuc novennes, voto se Virginitatis obtrinxerunt.

Exercitium X.

Varias mortificationes assumere in honorem Dei Matris, præsertim diebus Sabbathi, & in pervigiis festorum Ipsius.

Ita se tanquam servum inutilem flagellis cædebat quotidie Pater Franciscus Suarez Soc: Iesus; bis quotidie Pater Hieronymus de Mercado; ter Pater Ioannes Sebastianus; quater Pater Sertorius Caputus; terquaterve Pater Augustinus Espinosa, indigens sibi quot vicibus duo imò & quinque ictuum millia; duodecies intra unum diem & noctem Pater Gaspar Druzbecki. Alii in honorem ejusdem Pretiosissimæ Parentis arcta instituunt jejunia, quorum Franciscus

Cardinalis Toletus, etiam in ultima ætate, Quadagesimam Marianam celebrabat ante ejus Assumptionem. Alii cilicio se amore illius affligunt, è quorum numero Pater Ioannes Neronius quotidie per annos 40. Alii cum S. Francisco Xaverio in pervigilio ejusdem somno se fraudant. Alii abiecta & humilia opera, in honorem humilitatis Marianæ exercent, uti exercebat Pater Martinus Alberro septuagenarius, cui sabbatho domus sordes colligenti, B. Virgo blande faciem mulcens dixit: *Martine, sis sordes domus colligere: Fili mi, valde mihi hoc placet.*

Exercitium XI.

HAbere in conclavi imaginem B. Virginis, eamque sæpe venerari. Ita Pater Ignatius Plancus S. I. nunquam è cubiculo prodibat, nisi petita benedictione à Deipara, coram Ejus imagine. Alii oculos in imaginem Ejusdem defigunt, ad imitationem S. Alexii degentis sub porticu Edeseni templi. Alii Eandem in obviis ipsius imaginibus salutant, vicissimq; ab Ea salutantar, cum Sancto Bernardo, & cum Patre Ioanne Castillo S. I. qui imaginem B. Virginis osculatus, osculum vicissim accepit ex imagine. Alii imaginem Ejusdem secum prope cor circumferunt cum S. Patre nostro Ignatio.

Exercitium XII.

NOmini Sacro Mariæ reverentiam exhibere. Ita P. Franciscus Binantius ex ordine Minimorum, nomen IESU & MARIÆ scriptorio cul-

Thello pectori insculpsit: sed hoc admirandum potius, quam imitandum: satis est, digito id facere. Alii sæpe hoc nomen pronuntiant, qualis fuit illa Fœmina Iaponica circa annum 1621. quæ ad fidem conversa, Angelo custode excitante, per diem 140000 vicibus nomen IESU & MARIE pronuntiabat, sicut olim, Dæmone eam noctu excitante, pronuntiare nomen solebat Amidæ Iaponum Dei.

Alii nihil negant, quidquid nomine MARIE petitur. Alii caput inclinant, aut genu flectunt, audito hoc nomine Sacro-sancto. Alii initium scribendi ab hoc nomine sumunt, ut ei laborem suum inscribant. Omissis brevitatis studio aliis exercitiis Pietatis erga B. Virginem, subjiciemus pios affectus erga Eandem.

Affectus erga B. Virginem.

Qui disponi possunt per Decades.
Coronæ.

1. **A**doratio. Eminentissima DEI Mater & Virgo, adoro Te cultu Hyperculiæ, cum tota Ecclesia, tanquam Matrem DEI & Dominam mundi.

2. **Laus.** Gloriosissima DEI Mater, Te laudo, & glorifico, & post DEUM ab omnibus laudari & glorificari desidero.

3. **Gratulatio.** Gaudeo cum tota Ecclesia, & gratulor Tibi de omnibus donis naturæ, gratiæ & gloriæ, super omnes Sanctos Tibi à DEO collatis.

3. *Grad.*

4. *Gratiarum actio.* Beneficentissima Mater Dei, ago Tibi gratias, pro omnibus obsequiis affectibus Christo Domino exhibitis, & pro omnibus beneficiis totius Ecclesiae impetratis.

5. *Amor.* Pretiosissima Mater Dei, Te summe post Deum ætimo, & amo propter Dignitatem Tuam.

6. *Oblatio sui.* Dignissima Dei Mater, agnosco te & recipio in Matrem, & Dominam meam, meque Tibi in filium & mancipium perpetuum offero.

7. *Fiducia.* Potentissima Dei Mater, in Tua intercellione spem meam maximam post Christum, de bonis temporalibus & æternis repono.

8. *Petitio.* Benignissima Mater Dei, monstra Te mihi esse Matrem in vita & in morte mea.

Plura horum affectus in festis B. Virginis, alii elicendi sunt accommodati festo, quod celebratur. Itaque

In Festo Conceptionis & Nativitatis

B. Virginis.

1. *Salutabis cum Ss. Angelis Reginam mundi, prodeuntem in hunc mundum.*

2. *Prostituteberis, te firmiter assentiri, quod B. Virgo sit concepta sine labe, quam diu Ecclesia contrarium non definiverit, quod utique non speratur futurum.*

3. *Gratulaberis ipsi de Immaculata Conceptione, de confirmatione in gratia, de usu perfecto rationis, aliisque gratis, quibus in instanti*

sue

sue Conceptionis fuit supra omnes Sanctos a Deo cumulata.

4. Pro iudem favoribus erga B. Virginem gratias ages SS. Trinitati, simul gratulando ipsi de illo gultu & complacenta, quam habuit de singulari opere suo, in eo instanti, quo illud creavit.

5. Adorabis in B. Virgine concepta & nata, relucenrem Dei Puritatem, Sanctitatem, Sapientiam, Misericordiam, &c.

6. Offeres tanquam subditus huic Reginae supremæ in mundum ingredienti, aliquid vestigal, v. g. aliquid firmum propositum.

7. Per Immaculatam ejusdem Conceptionem & confirmationem in gratia petes puritatem, utque Deum graviter nunquam offendas.

Passera hujus diei erit: Viva: Maria immaculate concepta.

In Annuntiatione.

1. **A** Dorabis B. Virginem tanquam vivum tunc tabernaculum Filii Dei incarnati.

2. Gratulaberis ei de summa inter creaturas dignitate Maternitatis Filii Dei.

3. Cum tota Ecclesia ages gratias, quod Filium Dei in uterum suum suscepit, quod ejusdem sanguinem suum purissimum ad formandum corpus præbuerit, & pro omnibus obsequiis & affectibus, quibus Verbum incarnatum in suo utero profecuta est novem mensium spatio.

4. In honorem istorum 9. mensium, recitabis novies salutationem Angelicam, allumendo alium Chorum Angelorum, ad singulas salutationes, & ab eis perendo, ut pro te laudent Matrem Dei, ac in ea Verbum incarnatum. Ita faciebat Angelicæ virtutis adolescens Ioannes Berchmans Soc. Iesu.

5. *Petes* per Maternitatem ipsius, ut tibi *monstret* se esse Matrem.

Deinde per diem frequenter dices; *Beata viscera Mariæ Virginis, quæ portaverunt æterni Patris filium. Beata Mater munere, cuius supernus artifex, mundum pugillo continens, ventris sub arca clausus est.*

In Purificatione.

1. **G**ratias ages Beatæ Virgini, & simul gratulaberis, quòd prima Filium Dei in manibus suis SS. Trinitati, in sacrificium hodie obtulerit, eique tantum gustum & complacentiam dederit.

2. Egenti B. Virgini offeres pro turture gemitus tuos pro peccatis; pro columba, candorem & simplicitatem.

3. *Petes* à B. Virgine, ut sicut hodie præsentat Deo Filium suum, ita te etiam præsentare dignetur SS. Trinitati. Deinde sicut deposuit Dominum Iesum in ulnis Simeonis, ita etiam eundem in corde tuo reponat & custodiat.

In Planctu B. Virginis.

1. **C**ompatieris omnibus doloribus & afflictionibus B. Virginis.

2. Ages

2. Ages gratias pro affectibus & obsequiis, quæ Christo patienti & merito exhibuit.

3. Ad solatium ipsi dandum, divides ipsius dolorem tecum, subeundo voluntariè afflictiones & dolores sive animi sive corporis.

4. *Peter* ab ipsa per dolores, quos in passione Filii sui sustinuit, ut tibi morienti alligat, sicut adligit morienti in Cruce Filio suo.

In Assumptione.

1 **S**upplex valedices discedenti in Cœlum B. Virgini, & petes ab illa cum Apostolis eternam benedictionem.

2. Gratias ages ipsi, quòd vivendo in hoc mundo, tot exempla virtutum Ecclesiæ reliquerit.

3. Gratulaberis illi, quòd illius animam è corpore exeuntem Christus complexus fuerit, super Angelos exaltarit, & coronaverit. Gratulaberis item ipsi de gloria corporis, & de laureolis.

4. Recognosces illam sic coronatam, Reginam cœli & terræ, & cum singulis seorsim sanctorum ordinibus illam adorabis.

5. *Peter* ut in cœlo sit tua apud Deum advocata in omnibus tuis indigentis.

Tessera hujus diei, Vivat Regina calorum. Vivat Domina Angelorum.

Praxis colendi Sanctos Patronos.

PRAXIS PRIMA.

Diem S. Patroni devotè transigere.

IMprimis præmissa lectione, vel meditatione vitæ Sancti Patroni, eliges aliquam virtutem ex vita ipsius, Sancto familiarem, in cuius virtutis actibus, aliquoties te per diem exercebis, in honorem ejusdem Sancti. Vnde mane assignabis tibi occasionem, numerum, & modum exercendi tales actus, & in examine à te exiges huius rationem. Deinde quamcumq; actionem honestam facies, non aliter facies, nisi affectu Sancti Patroni, similem actionem exercentis, & in unione similium actionum ipsius. Itaq; die S. Ignatii, orabis affectu Sancti Ignatii, communicabis in unione communionum S. Ignatii, æquum amoris Dei elicies, affectu Sancti Ignatii, & sic de similibus.

Postremò sæpius de die invocabis S. Patronum per breves ad illum aspirationes, v. g. *SS. Patroni assume me ad vos. Estote custodes cordis mei, nunc & in hora mortis mee. Benedicite vos à Domino,, qui fecit calum & terram.*

PRAXIS SECUNDA.

Varios affectus elicere erga Sanctum

Patronum per modum Corona.

I. Sancte Casimire, adoro te cultu dulciæ, tanquam amicum & Filium Dei adoptivum.

2. Gau-

2. Gaudeo de omnibus donis naturæ, gratiæ & gloriæ, quibus à Deo ornatus es, & præsertim de Angelica tua puritate.

3. Contundor & crubeſco, quod vitiiis meis ſim adeò tibi diſimilis, & præſertim tuæ puritati.

4. Ago tibi gratias pro omnibus affectibus & ſeſequiis erga Deum, & Mariam, & pro tutela, quam hætenus mihi indigno præſtititi.

5. Recipio te in Patronum & Advocatum meum, ac me tibi trado in ſervum & clientem, in vita & in morte.

6. Per amorem IESU, & MARIE, te rogo, ſis protector meus in vita & in morte, & impetra mihi a Deo tuam puritatem.

PRAXIS TERTIA

Affectus ad DEVM circa Sanctos

Patronos.

1. **A** Dorabo Divinas perfectiones ſpecialiter relucenſes in Sanctis. v. g. puritatem in Angelis, ſapientiam in Doctõribus, ſanctitatem in Confefſoribus, &c.

2. Gaudebo & gratulabor Deo de omni honore, & amore, quem habet, & habebit v. g. à B. Aloyſio.

3. Deſiderabo DEUM amare & laudare coram B. Aloyſii, in hac vita, morte, & in æternitate.

4. Gratias agam Deo pro donis naturæ, gratiæ, & gloriæ, B. Aloyſio conceſſis. 5. Of

5. Offeram Deo omnia B. Aloysii obsequia, merita, & affectus, sive hujus vitæ, sive æternitatis.

6. Petam à DEO per Intercessionem B. Aloysii, virtutem, in qua ipse excelluit, v. g. castitatem.

C A P U T XIX.

Modus Sâctè moriendi.

HÆc est Conclusio, quæ ex hætenus præmissis sequi debet, Mors sancta. Specialiter autem ut concludas vitam in bona forma, hæc dum vivis præmittenda sunt. 1. Nullum grave peccatum, etiam ad breve tempus, pati in anima, sed quàm primùm illud per confessionem dele. Nec unquam te ad somnum conferas, non præmissò actu contritionis. Quis enim scit, an hac nocte non repetent à te animam tuam? Hæc verò, si in statu peccati mortalis è corpore discesserit, ubi erit?

2. Asuesce vivendo resistere tentationibus, & sæpe elicere actus, fidei, spei, & charitatis, ut sic habitu contracto, facilius eos elicias in illa debilitate corporis, ac doloribus morbi levalis.

3. Nulli rei in hoc mundo nimis afficiare, sed potius ad Patriam cœlestem sæpius aspira:

sic

sic enim suaviter & sine dolore animi morieris, quia ut ait Sanctus Gregorius: *Cum dolore amittitur, quidquid cum amore possidetur.* De anima sic in affectibus suis mortificata dicit Sapiens, quod ridebit in die novissimo. Talis fuit Maria Oegniacensis, quæ ingeminando Alleluia, Alleluia, exspiravit. Tales illi Angelici Adolescentes e Soc. nostra, B. Aloysius Gonzaga & Ioannes Berchmans, qui nuntio mortis accepto, lætissimi decantârunt: *Te Deum laudamus. Latatus sum in his quæ dicta sunt mihi, in domum Domini ibimus.*

4. Cùm prævisa jacula minùs feriant, frequenter mortis recordare, ejusque successum Deo sæpe commenda. Hoc autem fieri potest imprimis in Sacro, dum per sacræ Hostiæ fractionem repræsentatur mors Christi Domini, ubi petes ab ipso, ne te in tua morte permittat à se in æternum separari. Deinde in meridie, cùm signum datur ad orandum: tunc enim, in unione mortis Christi, quæ eo tempore contingit, in manus Domini spiritum tuum in suo egressu è corpore, commendabis. Postremò dum te ad lectum conferes, recordaberis sepulchri, in quo requies tua erit.

5. Beatissimæ Virgini, ac SS. Patronis supplica sæpius, ut tibi in illo supremo conflictu suppetias ferant. Sunt qui singulis diebus invocant SS. Patronos, singulis mensibus in Congregatione dari solitos, quorum nomina ad hunc finem habent conscripta ad instar Litaniarum,

Alia.

Alii pro singulis diei horis, cum Alphonso Rodriguez, distribuunt Patronos, quamlibet horam, ex quibus aliqua erit suprema, hoc sacro praesidio, tempestive muniendo. Et hæc præparatio ad mortem *remota*.

Observanda, morte jam Instante.

1. **I**n intellectu mortis periculo, quam primum pete Sacramenta poenitentiae, Eucharistiae, ac etiam, si tantum est periculum, Extremæ unctionis, necnon applicationem Indulgentiarum. Cum majori enim fructu sumuntur Sacramenta ab homine, rationis usu, & integris viribus adhuc pollente. Iuvat verò, cum Sacerdote pactum facere, ut te sensibus destitutum, in supremo articulo vitæ absolvat.

2. Si cui facienda est restitutio famæ, honoris, pecuniæ, fiat adhuc te vivente, si fieri potest: alioquin ut quamprimum post mortem tuam fiat, efficaciter provide,

3. Condona ex amore Christi mansuetissimi omnes injurias & offensas, tuis inimicis ut DEUS tibi peccata condonet.

4. Pete veniam publicè pro defectibus, à tuis superioribus imò etiam æqualibus.

5. Si dispositio bonorum facienda est, fiat, ut monet S. Augustinus, dum sapiens es, dum tuus es. Deinde fiat in statu gratiæ, ut sic tuæ elemosynæ sint meritoriae vitæ æternæ; vel si facta est in statu peccati mortalis, post confessionem ratificetur. Fiat verò ad DEI gloriam.

majo

maiores, & secundum ipsius voluntatem, ita ut etiam Christus in suis pauperibus instituat heres à te, qui tibi suam transcripsit hereditatem in cœlo.

6. Si Superior es, monitum aliquod piis tuis subditis relinque, quod tunc cordi audientium altius infigi solet. Ita S. Ludovicus Rex Galliarum, moribundus filio suo dicebat, apud Surium: Fili mi, in eam rem ante omnia incumbere, ne unquam peccatum mortiferum committas. S. Antonius Magnus apud eundem Surium, hæc verba suprema ad fratres dixit: Ad IESUM suspirate, & hoc sanctissimum nomen vestris figite mentibus.

7. Curet sibi infirmus, prælegi passionem Domini nostri, item Historiam mortis B. Virginis, & aliquorum Sanctorum, præsertim B. Aloysii & Ioannis Berchmans, ut exemplo pretiosæ in conspectu Domini mortis, Sanctorum, discat mori. Plurimum autem ad hoc conducet liber cui titulus *Pretiosæ morientium occupationes*, à Patre Ioanne Nadaſi Soc. IESU editus.

8. Suadet ibidem hic author cap. 8. ut moribundus faciat has intentiones, pro sua morte. *Volo mori, quia amo DEVM, & ideo volo illi ita statuenti obedire. Volo mori, ut nunquam DEVM deinceps offendam. Volo mori, ut DEVM coram videam & perfectius amem, cum B. Virgine, & SS. Patronis, ad quos aspiro. Volo mori, ut imiter IESUM & MARIAM morientes. Volo mori, ut mortem stipendium peccati accipiam, penasq. dem pro*
pecc.

peccatis meis. Volo mori, ut immoler DEO, cui me tot modis debeo. Volo mori, ut vitam in Cælo in æternum.

9. Armetur æger in hoc supremo conflictu instrumentis pietatis, imagine crucifixi, sacris Reliquiis, & imaginibus Sanctorum, quas idem adoret & osculetur. Item cereo benedicto, quem manibus tenens, agat DEO gratias, quod se vocaverit in admirabile lumen suum, dicatque: *Tu illuminas lucernam meam, Domine illumina tenebras meas. Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte, ne quando dicat inimicus meus, prævalui adversus eum.* Dum aqua lustrali aspergitur, dicatur; *Exurgat DEVS, & dissipentur inimici ejus, & fugiant qui oderunt eam a facie ejus.* Ita Ioannes Berchmans moribundus, Crucixum, Coronam, & regulas manu tenens dicebat; *Hæc sunt arma mea, & his armatus obiit Romæ 13. Augusti 1621. ætatis suæ 22. cum magna opinione sanctitatis.*

10. Faciat moribundus has vel similes protestationes: *Protestor, quod morior verus Catholicus, in Fide, Spe, & Charitate in DEVM. Protestor quod volo mori mancipium IESV, & MARIE. Protestor quod ex nunc & pro reliquo vite tempore nolo consentire ulli tentationi Damonis. Confirmo fidem datam Deo in Baptismo, & abrenuncio mundo, carni, Sathane, meque Tibi conjungo Christe in tempore & æternitate. Protestor quod libenter accepto omnem divinam dispositionem, tam circa animam meam, quam circa corpus, post mortem.*

11. Bre-

11. Breviter eliciat actus Virtutum, præsertim Fidei, Spei, Charitatis, Contentionis, Desiderij videndi DEUM, iuxta dicta in Corde Sancto ultra quæ, hæc iuvabunt.

Credo Domine, spero Domine, Amo Domine.

Credo & spero videre bona Domini in terra viventium.

DEVS meus misericordia mea.

In medio umbra mortis non timeo mala, quoniam tu mecum es.

Cupio dissolvi & esse cum Christo.

Mihi vivere Christus est, & mori lucrum.

Educ de custodia animam meam, ad consistendum tibi: me expectant iusti, donec retribuas mihi. Ita dicebat moribundus Sanctus Franciscus.

Quando veniam & apparebo ante faciem Domini?

Huc spectant, quæ sequuntur ex soliloquiis S. Augustini. Ostēde Te mihi consolator meus. Videam te, lumen oculorum meorum. Veni gaudium spiritus mei. Piceam te lætitia cordis mei. Amplectar te bonum, sine quo nihil bonum. Fruar te optimo, sine quo nihil optimum. C. I.

O vita cui omnia vivunt, vita quæ es mea vita, per quam vivo, sine qua morior, vita vitalis, dulcis & amabilis, ubi quæso es? ubi te inveniam, ut in me deficiam, & in te subsistam.

Eja Domine, moriar, ut te videam, videam ut hic moriar.

Mori desidero, ut videam Christum, vivere renuo, ut vivam cum Christo. ibidem.

☉ Lux sine qua tenebræ, illuminare huic cæco,

F

qui

qui in tenebris & in umbra mortis sedet, & dirige pedes ejus in viam pacis, per quam ingrediar in domum. cap. 4.

O clavis David, aperi mihi ostium luminis tui, ut ingrediar & videam te. cap. 7.

Adjuva Domine creaturam tuam. Non pereat in malitia, quod operata est bonitas tua. cap. 11.

Scio Domine, & confiteor me indignum, ut intrem sub rectum tuum, sed fac propter honorem tuum, & ne confundas in te sperantem servum tuum. cap. 23.

O Fons vitæ, vena aquarum viventium, quando veniam ad aquas dulcedinis tuæ de terra deserta, in via, & in aquosa. cap. 30.

O Dies præclara & pulchra nesciens vespertum, non habens occasum, in qua audiam: Intra in gaudium Domini tui, ubi erit omne bonum, & non erit aliquid malum, ubi erit, quidquid voles, & non erit, quidquid noles.

Veni Domine & noli tardare, veni Domine IESU, & visita me in pace Veni & educ vinculum è carcere, &c. Vide plura cap. 35. & 36.

Ultimò colloquatur iidem moribundus, cum IESU & MARIA, per breves orationes jaculatorias:

IESU MARIA amores mei, patiar; moriar amore tuestri. O IESU, esto mihi IESVS & Salvator. IESU agonisans morti tuæ mortem meam unio. IESU pro me mortue, mors tua sit vita mea. O bone IESU exaudi me, intra vulnera tua absconde me, & ne permittas me separari à te. Domine IESU susci-

suscipe spiritum meum. Tu es Christus Filius DEI
VERI, Dominus meus & DEVS meus.

MARIA MATER gratia, MATER mi-
sericordiae.

Monstra te esse MATREM.

Ista Advocata nostra illos tuos misericordes o-
culi, ad nos converte, & IESVM benedictum fru-
ctum ventris tui, nobis post hoc exilium ostende.

MATER DEI MEMENTO MEI.

O MARIA SIS MIHI PROPITIA.

C A P U T X X.

Exemplis quorundam Illustrium
Sodalium, traditur ars, sanctè vivendi
& moriendi.

Quia semper Exemplo melius docetur, juvabit po-
stremo Sodalibus Marianis in hac Palæstra nobi-
les Athletas proponere, qui in variis B. Virginis
Congregationibus pietate floruerunt. Horum
Princeps est •

B. ALOYSIUS GONZAGA.

IS, Patre Imperii Principe & Castilionis Mar-
chione natus, septimum ætatis annum, suæ ad
Deum conversionis tempus appellabat, cæ con-
stantia tunc jam feliciter inchoatæ, ut deinceps,
(prout quatuor fide digni ejus Confessarii affir-
marunt,) nunquam se à Deo per mortale pec-

catum averterit. Novennis adhuc, Florentiæ ante irraginem. Virginis ab Angelo Salutari, perpetuo Virginitatis voto se obstrinxit, tam perfecte semper observato, ut illud testari potuerit Sacra Romana Rota: *Aloysius nunquam stimulum carnis passus est, nec cogitationem ullam impuram in mente habuit.*

Temperantia planè fuit admirabilis. Nam præter alia extraordinaria jejunia, singulis hebdomadis, feriâ sexta & sabbatho, ac etiam sæpe feriâ quartâ, solo pane & aquâ contentus vivebat. Ter imprimis per hebdomadam: ac deinde in ultimis in sæculo annis, die quolibet semel: postremo ter de die, seu flagellis, seu loris, seu ferreâ catenulâ, se ipsum cædendo crucentabat. Sæpe alferem sibi dormienti supponebat. Sæpe locò cilicii acutis calcaribus tenerum corpus stringebat.

De studio orandi quid dicam? Mane quolibet ultra prolixas vocales orationes, rerum sacrarum meditationi, unam horam dabat; vespere autem quandoque duas. Nec his contentus, nocte mediâ aliis quiescentibus, è lecto surgebat, & solo indusio etiam inter hyemis rigores testus, ac præ frigore tremens, per aliquot horas, genibus flexis meditationi vacabat: ut quandoque præ corporis debilitate, in terram prolapsum, jacensq; orationem finiret. Ab hac porro consuetudine orandi, non destitit Aloysius, etiam in Aula Regis Hispaniarum biennio degens: ubi in adbitos recessus fugiendo, quinque horas

Coelestium rerum contemplationi impendebat. Modum ac frequentiam sacrae communionis à S. Carolo Borromeo edoctus, eà teneritudine animi, diebus festis usui pabat, ut in in lacrymas i berrimas saepe solveretur, a quibus etiam, diebus profectis, sacrum audiens, post elevatam Sacram Hostiam, sibi temperare non poterat. Hac verò pietate insignem illam promeruit DEI MATRIS favorem, cum de statu vitæ deliberans, die Assumptionis Deiparae, sacra peracta ad hanc intentionem Communionem, illam Madriti, à pretiosissima Parente audivit vocem: *Ingredere Societatem Filii mei.* Quam ut ingrederetur, incredibile dictu est, quantas Patris iras, quot obstacula toto triennio fortissimè superavit. Qualem verò in Societate virum egerit, quam pretiosa morte brevi coronatam, non est propositi mei referre, qui Aloysium nondum Religiosum, sed adolescentem adhuc in tenera ætate, in aulis Regum, inter Principum delicias, Sodalibus propono. *Ex Virgilio Cepario.*

B. STANISLAUS KOSTKA

Polonus.

Plane materno adhuc ex utero in Societatem Iesu vocatus esse videtur, dum splendens Nominis Iesu radiis in utero circumfusus, antequam in lucem prodisset, Matri suæ apparuit, teste *Suagnino*. Illobatum Virginitatis florem & innocentiam, nulla gravi labe contami-

nam, secum ad Religionem, ac inde brevi ad
cælum tulit. prout ejusdem in spiritu Magistri,
Ruizius & Julius Fatus affirmarunt. Hanc ejus
innocentiam honoravit cælum, cum bis Ange-
los misit, qui Stanislaum, Pater Angelum re-
ficerent. . Honorarunt etiam elementa, cum
ignis aliquando cervicalia Stanisla decumbentis
capiti subjecta aggressus, caput tamen non atti-
git. Solus exhorruit interitus, atque ille Eri-
canis, qui agrotantem Stanislaum ter frustra in-
siluit, ter ab eodem crucis signo fugatus.

Angelica ejus puritas, nec verbum audire po-
tuit honestati adversum. . Itaque ad paternam
mensam, si quid libentius ab aliquo hospitem
proponeretur, illico versis in cælum oculis
Stanislaus, veluti exanimis, sub mensam delabi,
à fratre suo Paulo non semel observatus est.
Modestia, & omnium affectuum moderatio sin-
gularis in eo fuit, ut nihil in eo puerile; signum
iracundiæ nullum compertum sit.

Amor Orationis quantus! quam non inter-
diu tantum in abditis adium recessibus, sed no-
ctu etiam in alto rerum omnium silentio, posi-
tus humi genibus, aut prono stratus corpore,
prolixam faciebat. Mensæ quin assidens, sæpe
cibi pæne immemor, rerum Divinarum gultu
mentem paicebat. . Quotidie binis ternis
sacris; festo autem die, pluribus intererat, &
quidem nixus genibus, corpore immetus, ocu-
lis decorè demissis, manibus ante pectus com-
positis, non raro etiam a sensibus abtractus.

Divi-

Divinissimum Sacramentum quotidie ante initium, & post finem scholarum invasebat, idemque sumebat Viennæ studens, quavis hebdomada, pridie cœna abstinendo.

In Dei Matrem quanta fuit pietas Stanislai! eam Matrem suam appellabat: ab ea benedictionem conversus ad templum, quidquid agendum erat, postulabat: Ejus encomia inter scholasticas exercitationes sibi tractanda assumebat, omnesque scriptoris suæ paginas illa oratione implebat: *O MARIA sis mihi propitia; & novos semper & magnificos inveniebat titulos; ejus Rosarium aut pios libellos, extra tempus studendi, perpetuò versabat manibus, deum in longo illo ac molesto itinere, sicubi imaginem Deiparæ conspexisset, nusquam reliquit insalutatam. Itaque ipso die Virginis Assumptæ, cum paucis ante diebus, per suum Patronum Laurentium, literas ad eam scripsisset, quibus postulabat, ut sibi spectatorem triumphi ipsius in calo adesse liceret, mille osculis imagini Deiparæ impressis, Rosarium manu tenens, in honorem, ut dicebat, suæ Matris, Eandemq; tunc (ut aliqui putarunt) præsentem intuitus, ad ejus complexum feliciter abiit, Romæ in domo probationis Soc: Iesu, 1568: ætatis suæ 18. decem mensibus in Societate transactis, quam tam ardenter expetiit, ac etiam per tot viarum spatia Viennâ usq; Dilingam, hinc deinde Romam quæsivit; à qua denique paternis literis, minarum probroꝝq; plenis, avocari non potuit.*

Ut proinde immane mendacium sit, à quibusdam malevolis in hoc Regno contumeliosè confidum, B. Stanislauum extra Societatem dimissum, in aliquo Xenodochio Romæ abiisse, cum tamen de hoc Romæ, nulla suspicio fuerit, ut ipse ibi exploratum habuit: & nuper Clemens X. in Bulla, qua huic Beato Sacrum concessit, Pontificio Oraculo tetteretur, eum esse Societatis Iesu, ac proinde e Societate non dimissum.

ALEXANDER BERTIUS

Italus, Sodalis Collegii Florentini.

ADhuc quinquennis Christi patientis cruciatus, sæpe meditari, ac de illis suaves habere sermones consueverat. A septimo ætatis suæ anno, cepit gestare cilicium quoddam ex funiculis elaboratum, quod quia asperum ei minus videbatur, petiit a Confessario, & obtinuit catenulam, quâ infantiles adhuc stringebat artus. Vix novennis, non in alienam juravit perniciem, sed major Annibale Alexander, in suæ utilitatem animæ, maturum incundæ Religionis fecit propositum, ejusdemque, ab iis quorum intererat dilatari executionem, multis lacrymis delevit. Decimum gebat annum, quo miris rerum Divinarum delectis assilire cepit. Aliquando enim inter duos Angelos consistere sibi videbatur, quibus à Dei paræ, suæ integritatis servandæ, cura demandabatur. Quandoq;

ipsa

ipsa pretiosissima Parens, eidem studenti, assistere visa est, librorumq; pagellas evolvere, semel etiam agrotanti aditare prope lectum, & flosculos ad temperandos febris ardores admittere. Die eundem Virginis Purificatae, cum primum Sacrosanctæ Eucharistiæ p. lula reficeretur, videbatur sibi habere cor in duas partes divisum, ac Iesum in medio ipsius collocatum, quem exinde ea devotione in Sacramento latentem persecutus est, ut a majori altari, pœne avelli nunti quam potuerit, vulgo Ephelus SS. Sacramenti appellatus.

Nihil illi gratius er quam fuit, quàm de MARIA loqui, audire, cogitare. Domum ex Oratorio redux, congregatis in aula famulis ac domesticis, primò ipsis libellum aliquem pium prælegebat; mox de rebus Divinis diserebat, cum eo affectu, ut audientibus lacrymas noveret, eisdemque ibidem, ad corporis etiam singellationem suo exemplo duceret. Morbo supremo correptus, frequenter de Christi passione, aut legere, aut discentes audire gestiebat: & si quid amaræ medicinae sumendum fuit, in illas prorumpebat voces, *O Bone IESU, quàm acerbius fuit Calix tuus!* Interim coelestibus non carebat deliciis animus. Die quodam, cum ex pia lectione, quasi in somnium se vultu hilari composuisset, a Matre quaesitus, quid ageret? Delicias, inquit, animæ meæ IESUM & MARIAM, inter innumera Beatorum agmina loco celsissimo intuitus sum. Die altero repente ex

contemplatione qua iam expectatus: An non, inquit, coram intueamini **MARIAM DEI MATREM** Dominam meam, meumque custodem Angelum, & Mariam Magdalenam de Pazzis (erat huic Beatæ, adhuc vivens, gratus admodum Alexander, & ab eadem Angelus terrestris appellatus) tum ad hos convertis hospites, multa cum illis loqui visus est. Cum verò in illo temporis puncto, Dæmon se illi formâ horrendâ spectandum objecisset: Quid quaris, inquit, Beata? fuisse, testimonium conscientie meæ, Deo favente, bonum est. Demum præ nimia deliciarum coelestium affluetia, quasi moræ impatiens, fractus jam viribus, è lecto se proripiendo, atq; ingeminando: In cœlum, in cœlum: & fixis in cœlum oculis, sæpe **IESU** ac **MARIE** nomina Sacro-sancta invocans, ex hac vitâ decessit, Florentiæ, virtute florentissimus, in April, Anno Christi 1608 ætatis suæ 15. Hæc tum ex libro Italico Bononiæ impresso, cui titulus, *Corona duodecim florum*, tum ex P. Lechnero lib. 1. cap. 10.

ANTONIUS UBALDINI, C. O. M. E. S

Montis vicini Italus,
Sedulis Seminaris Romani.

PLanè adhuc puer, præter coronæ ac Psalmorum poenitentialium aliarumq; orationum, voca-

vocallum pensum quotidianum, diebus preteritis meditationem per semihoræ spauum, festis vero diebus, per horam integram protrahabat, eo sensu pietatis, ut totus accendi, ac in lacrymas solvi videretur, præsertim cum Christi Salvatoris cruciatus reciteret. Quoties sacræ mentis accumbebat, (id quod post annum ætatis duodecimum, octavo quoque die facere solebat) lacrymas non poterat continere, ultro ex oculis jam asuetis erumpentes. Ad eam vero ita se præparabat, ut unam horam meditationi, aliis adhuc dormientibus, aliam in Oratorio piis impenderet exercitiis, nec nisi post longam gratiarum actionem, inde recederet, & quidem ad sacræ lectionem in suo conclavi continuandam. Præcipue suum affectum Deiparæ colendæ consecraverat. Ergo ad ejus amorem Sodales inflammare, laudes ipsius celebrare, vigilas omnes festorum, ac dies Sabbathi; in pane & aqua, ab anno ætatis suæ octavo jejunare, diebus singulis ejusdem Virginis officium recitare, familiare Antonio fuit. Post Deiparam singulari, per orationes quotidianas, cultu venerabatur Sanctum Ignatium, Sanctum Franciscum Xaverium, & Beatum Aloysium, quorum festo imminente die, in nudo afflere, & quidem duabus duntaxat per noctem horis, somnum capiebat, reliquum noctis partim flagellationi, partim lectioni sacræ, partim Orationi, diem vero pœne integrum in Sacello D. Tutelaris, orationi impendens. Corporis mortificatione-

catio planè admirabilis in eo fuit. Adhuc in
domo paterna puer, diebus communionis, ac
Desparæ pervigilis, nihil præter panem sume-
bat: In Seminario autem manens, singulis feri-
is sextis vix aliquid obsonii. Ter in hebdoma-
da supra nudos assere dormiebat, aliis ligno
capiti, aut libro aliquo prægrandi supposito.
Præter cibicia frequentia, & terreas purécturas,
alternis diebus corpus suum car nuda; vel in-
tertextis inter fasciculos terræ fragmentis dire-
lacerabat, quæ antea plerumq; uno horæ qua-
drante, quæ totq; media horâ, aliquando etiam
horâ integrâ durabat. In morbo supremo de-
cumbens, nulla penitus sociorum colloquia,
quæ de rebus puer non essent, admittere voluit.
Ubi verò nuntium de morte imminente acce-
pisset, nisi sibi dolori esse dixit, nisi quòd sine
sanguinis effusione, extra Iaponicos carceres &
flumina moreretur. Tum à suo Confessario
instantè petit, ut saltem sibi liceret novitium
Societatis Iesu mori. Ergo ita annuente Præ-
posito ejusdem Societatis Generali Matteo Vi-
tellesco, veste Religiosa indutus, & votis So-
cietatis simplicibus, obstrictus Deo, vestem il-
lam osculatus dicebat: Beneficimus Deum
Cœli, & terræ, quia fecit nobis sum miser. cor-
deam suam. Postremò inter continua Iesu Cru-
cifixi oscula & amplexus, inter crebram Matris
gratiæ invocationem, sanctè obiit, 11 Julii,
Anno 1629. ætatis suæ decimo septimo. Ex li-
bello cui titulus *Corona duodecim Florum*.

STANISLAUS ZBOROWSKI,
Polonus.

Sodalis Collegii Ingolstadiensis.

DE hoc Adolescente, non minus Natalium splendoribus in Polonia Illustrissimo, quam virtutibus Ingolstadii, ubi studii operam dabat, eximio, ita scribit Pater Gaspar Leclnerus in *Sodali Parshenio*, lib. 1. cap. 9. Modestia morum, animique submissione ea vixit, ut eum omnes in oculis atq; animis terrent. Amabat familiaritatem inire cum iis, quos fortuna inferior, à reliquorum consuetudine rejiciebat. Vestis obsolescente libenter utelatur, & a Confessario tæ, e adigi debebat, ut pretiosiores vestes pro familiæ honore tuendo, subinde indueret. Orandi studio & conscientie puritati impensè studebat, ut singulis hebdomadis culpas certò expiaret. Unde factum, ut pridie quam è vita discederet, monitus, ut si quid animi felicitum haberet, foras proderet, vix levem culpam repererit. Corporis edomandi multum studiosus fuit, ut fere nihil in eo genere ab al quo gereretur, cui non se socium præteret; ac multo jam tempore, singulis Sabbathis a cœna abstineret. Denique cum & genus, & opes, & præclara indoles, in maximam spem eum ducerent, ille magnanimo javene dignissimum facinus aggressus est, cœpitque supra humana ire. Jamq; in eo erat, ut abdicatis iis, quæ nos imbelles a
nimæ

nimæ miramur, De se penitus in Religione emanciparet, cum à Deo Optimo ad stipendia potius accipiendâ, quam promerendâ evocatus, relicto magno sui desiderio, variolis suffocatus, è vita abiit, Ingolstadt, Anno mortalis Dei hominis 1619.

STANISLAUS BRUDZINSKI,
Polonus.

Sodalis Collegii Califfiensis, & Posnaniensis.

Illustri ac pervetusta in Regno Poloniæ, Paterna quidem Brudziniorum, Materna verò Ruslociorum, utraq; Senatoria ortus ex Familia Stanillaus, anno salutis nostræ 1601. tenerioris cursum ætatis, non domi tantum, sed in Aula etiam Regiæ exegit: ubi Familiares non sibi probatili nos admittens, pravaque exempla devitans, innocentiam vitæ, morumq; integritatem retinuit. Studiorum causâ Posnaniam, ac deinde Califfium missus, tam in ludo literatio, quam in cætu Mariano, omnibus suis commilitonibus fuit exemplar modestiæ, speculum probitatis, lux & antesignanus diligentæ. Verrere solitus Oratorium Marianum, dixisse aliquando fertur: Se id non modo libenter facere, sed etiam non aliud munus perpetuum in Sodalitate ambire, quam ejiciendi sordes è loco Oratorii. Elucebat in eo ultra ætatem sin-

gularis morum maturitas, & animi semper in
quolibetque offensa placidissimi mansuetudo,
qua & aliorum impetus retardabat, & omnibus
summe amabilis erat. Quinto ante morbum su-
premo die, in pervigilio SS. omnium, præ-
mitto prius diligenti examine, conscientiam
generali totius vitæ confessione expiavit, ita
puram ac innocentem, ut post ejus obitum, te-
stis sit sacri fori iudex, se nullam in Stanisla-
no xam mortalem reperisse. Morbo deinde
breui post correptus, inter atroces calculi, ali-
osq; plures cruciatus, ita quietus vultu ac men-
te decubuit, nullum ut ei impatiens animi indi-
cium, nulla vox eruperit, nisi illa, quæ à suo
Padagogo frequenter urgebat, ut pro se Ele-
mosynam pauperibus erogaret. Crescente in
dies absq; spe sanitatis morbo, trina confessione
innoxiam adornans potius, quàm emundans a-
nimam, hospitem ad se in viatici specie Deum
hominem, tanto ardore ac reverentia suscepit,
ut vix etiam spirans, demissis tamen in terram
genibus, absq; ullo fulcro per horæ ferme dimi-
dium, cum sit prætollatus, ac præsemitem conti-
nuatis per horam integram veneratus oblequi-
is. Tum ad Matrem eius Virginem conversus,
consueta Sodalitati forma, seipsum eidem in
servum perpetuum, etiam in supremo vitæ suæ
termino devovit. Et sanè expertus est singula-
rem Matris Misericordiæ opem, in periculoso
illo agone, bonus filius, cum pro ximus meri-
tèpius similis respondentem ingeminaret: Q

ego ista merui, *Virgo Beatissima*? Non ego his dignus sum *Virgo Beatissima*. Ora pro me piissima *Mater*. Pridie mortis a quodam quaesitus, quidnam cogitaret? convertis ad Christi Crucifixi imaginem oculis, respondit: Deum meum cogito: Deum meum cogito. Tum iterum interrogatus, an mortem Deo ita volente libenter obiret? placidissimè dixit: Libenter mortem de manu Dei accipio. Erga sui quoq; nominis Tutelarem B. Stanislauum Kostkam religiosus, saepe imaginem ejus osculatus dicebat: *B. Stanislæ, tuum Stanislaum non desere*. Atq; ita post unius mensis infirmitatem, sacro perunctus oleo, applicata etiam à Sacerdote sibi præente, plenaria Indulgentiâ, & SS. nomine IESU invocato, defixis in objectam sibi sacram imaginem oculis, nobile Polonarum Sodalitatum sidus, corpore & spiritu, in terris ardere, & lucere desiit, Anno ætatis suæ 14. Ita testantur *Annales Sodalitatis Calissensis*.

Plures athletas, illustria vel hujus coetus vestri Posnaniensis, sub Titulo sine labe Conceptæ Virginis Matris, decora, in Palæstram hanc deducerem, Sodales Mariani. Ex vestro enim albo ab anno 1602 prodire ad purpuram tres Romani Imperii Principes, ad Antistitem in Regno nostro Insulas 19, ad Palatinorum lat claviam 40, totidemque ad subsellia Castellano- rum, ad Abbatiale pedum 8. ad Cathedralium Ecclesiarum Canonicatus 30. ad diversas Religiosorum familias ducenti prope, præter alios, quo-

quorum statum ac dignitates injuria temporum
in Album non retulit. Verum coronidis in-
bar sit coronatus in Iaponia Victor.

ALBERTUS MECINSKI.
Sodalis Lublinensis & Posna-
nienfis.

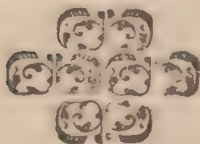
Ingens enimverò in Palæstra hac vestra vir-
tutis nomen, cujus Albo inscribi postulavit.
Anno 1614. dum exterum lustraturus solum
ac solem, ex Polonia abiret. De quo hæc
strictim. Illustrissimis Rolinis oriundus ille,
prima statim ætate virtutibus vernare cepit in
Sodalitate Lublinensi, ac præsertim amore in
Magnam DEI Matrem, quam unicum suarum
necessitatum Asylum appellabat. Ultra con-
sueti sodalibus pietatis opera, solenne illi erat,
simulata somni quiete, lectoq; tacite relicto, ho-
ras rerum cœlestium meditationi tribuere, ac
moderatorum vigilantiam sanctè fallere. Hinc
vultum ejusdem perpetuus virtutis comes co-
lorabat verecundia, totum verò corpus mode-
sta comp. sitio. Inter sermones promebat sæ-
pe ætus illos votorum, quos altero nonnisi
in orbe lymphis reslinguendos, accenderant il-
lustres Martyrum Iaponensium triumpho, in-
cætu s. dalitatis celebrati. Deliberabat jam
de proposito vitæ, cum subito mendiculi in-
platea vocem accipit, illud Davidicum occi-

ner.

nentis: *Nolite confidere in Principibus, in filiis hominum, in quibus non est salus.* Quo velut cœstro percitus, Societati IESU nomen dare in animum induxit. sed enim mentem hanc varia eripiebant illi lenocinia mundi, furores Orci, per ades, quas inhabitabat, toties obstrepentes, imò & matris, quæ alapâ impressâ constantiam adolescentis expugnare volebat, ad primum de pio vitæ proposito nuntium. Verùm omnia hæc, loricatus seipso ille virili superavit animo. Ergo Romam tandem à morte parentis advocat ad Tyrocinium Societatis IESU, ubi laxa pietatis in cœlorum Reginam habenis, inter paucos eximius apparuit. Novis iisque peraugustis exornare Eam titulis, iconem illius ad ædes D. MARIÆ Majoris, eminus de genu venerari, Festa Mariana, octiduanâ corporis afflictione prævenire ac subsequi, in emaceratos frequentibus jejuniis artus sævire, omnibus virtutibus excellere capacissimam omnium mentem, primæ tum Mecinii erant curæ. Ergo tanto virtutum pabulo auctæ veteres Iaponici martyrii flammæ, in apertum erupere incendium. Impetrata magno votorum ambitu à proposito Societatis Generali Iaponica Missio, enavigata longuissima Maria, tolerati apud Hollandos durissimi carceres, immensi labores viarum exantlati, tandem adita votorum apex Iaponia, ipsumq; Nangazachium, terminalis limes vitæ ac laborum. Centies ibi & amplius, magna undæ copia, in os supinatum atque

que viscera, Heroi Europao ingesta, iterumq;
 admotis tabulis medullitus expressa. Septem
 deinde diebus omnibus vitæ præliis destitu-
 tum, imò omnibus enectum Iaponice crude-
 litatis poënis, furca ac fovea, aquis putridis
 stagnans præfocabat, donec tandem victorem,
 spiritum exprimeret expromereque cœlo.
 Sic Mécinius è vitæ naufragio, æternitatis for-
 tunatas Insulas attingit, cœlumque in undis relu-
 cens per suam imaginem, re ipsa beatus
 comprehensor obtinuit, magnus
 Heros Palæstræ Mariana.

Ad
 M. DEI GLORIAM,
 B. V. M. H.

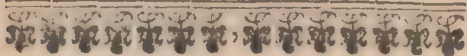

Pro-

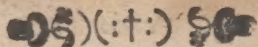

Protestatio Authoris.

Quæ narrantur in hoc libello
de vitâ & virtutibus quorun-
dam Beatæ Virginis Sodalium, &
Miracula, Prophetias, Revelatio-
nes, aliaque hujusmodi sapiunt :
humana duntaxat autoritate, non
autem Divina Catholicæ Roma-
næ Ecclesiæ, & Apostolicæ Sedis
nituntur, atq; ita fides sit penes
Authores, juxta Decretum Urba-
ni VIII. 9 Junii. 1631.

SYL.

SYLLABVS

CAPITUM.

- C**aput 1. Proponuntur quædam Principia practica sanctè vivendi. pag. 1.
- Cap. 2. Remedia ad fugienda & extirpanda vitia 18.
- Cap. 3. Praxis exercitii matutini 26.
- Cap. 4. Examen Vespertinum. 29.
- Cap. 5. Observanda circa quamcunque actionem, ut perfectè fiat. 31.
- Cap. 6. Orationes ejaculatoriæ per diem usurpandæ. 33.
- Cap. 7. Praxis visitandi SS. Sacramentum. 39.
- Cap. 8. Modus audiendi Sacrum 43.
- Cap. 9. Praxis recitandi Coronam B. Virginis. 46.
- Cap. 10. Variæ Coronæ per hebdomadam dicendæ; 52.
- Cap.

- Cap. 11. Observanda circa confessionem. 54.
- Cap. 12. Praxis sacrae Commun. 61.
- Cap. 13. Aetus virtutum Theologicarum & moralium remissive. 68.
- Cap. 14. Praxis laudandi Deum. 69.
- Cap. 15. De modo colendi Christum, & festa ejus celebrandi. 70.
- Cap. 16. Breves meditationes de Passione Christi. 82.
- Cap. 17. Modi colendi B. Virginem, praesertim in festis ipsius. 100.
- Cap. 18. Praxis colendi Sanctos Patrones. 112.
- Cap. 19. Modus sancte moriendi. 114.
- Cap. 20. Exemplis quorundam illustrium sodalium. 121.

Concluditur ars, sancte vivendi & moriendi.

FINIS.

amici Pr. a. 107
d. S. Stephanum. S. p.
S. Stephanum.

Domus

Domus Dr

Proba

Domus S. p. 107

Domus S. p. 107

